

Beleidsregels

Wet maatschappelijke ondersteuning
gemeente Kampen

2015

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	4
1.1	Invoering Wmo	4
1.2	De nieuwe Wmo	4
1.3	Richtinggevende kaders	5
1.4	Begripsbepaling	5
1.5	Visie en uitgangspunten (kamper Kompas).....	6
2.	Processchema.....	7
	Fase 1: Verkennersbalie	8
2.1	Melding/ behoefte	8
	Fase 2: Keukentafeltraject	8
2.2	Keukentafeltraject	8
2.3	(Wettelijk) voorliggende kaders	9
2.3.1	Verbinding Jeugdwet	9
2.3.2	Verbinding Participatiewet (P-wet).....	9
2.3.3	Wet langdurige zorg (Wlz).....	9
2.3.4	Zorgverzekeringswet (Zvw)	9
2.3.5	Voorliggende voorziening.....	9
2.3.6	Algemeen gebruikelijke voorzieningen	9
2.3.7	Algemene voorzieningen.....	10
	Fase 3: Aanvraag maatwerkvoorziening	10
2.4	Maatwerkvoorziening.....	10
2.4.1	Collectieve maatwerkvoorziening	10
2.4.2	Goedkoopst adequaat compenserend	10
	Uitwerking afwegingskader fase 2	11
3.	Afwegingskader	11
3.1	Grondslag.....	11
3.2	Onderzoek per leefgebied (de domeinen in de zelfredzaamheidmatrix)	11
3.2.1	Leefgebied/domein 1: Financiën	11
3.2.2	Leefgebied/domein 2: Dagbesteding	12
3.2.3	Leefgebied/domein 3: Huisvesting.....	13
3.2.4	Leefgebied/domein 4: Huiselijke relaties.....	15
3.2.5	Leefgebied/domein 5: Geestelijke gezondheid.....	16
3.2.6	Leefgebied/domein 6: Lichamelijke gezondheid.....	17

3.2.7	Leefgebied/domein 7: Verslaving.....	18
3.2.8	Leefgebied/domein 8: Activiteiten dagelijks leven	18
3.2.9	Leefgebied/domein 9: Sociaal netwerk.....	20
3.2.10	Leefgebied/domein 10: Maatschappelijke participatie	20
3.2.11	Leefgebied/domein 11: Justitie	21
3.2.12	Leefgebied/domein 12: Verplaatsen en vervoer.....	22
3.2.13	Leefgebied/domein 13: Communicatie.....	24
5.	Persoonsgebonden budget	25
5.1	PgbPlan	25
5.2	Afwegingskader informele hulp Pgb	25
5.3	Eigen verantwoordelijkheden van de budgethouder.....	25
5.4	Hoogte pgb	25
5.5	Trekkingsrecht	25
5.6	Pgb-controle	25
5.7	Uitbetaling eenmalige Pgb's 2015.....	25
6.	Kwaliteitseisen aanbieders maatschappelijke ondersteuning	26
6.1	Klantervaringonderzoek	26
6.2	Klachten.....	26
6.3	Toeziethoudende ambtenaar	26
6.4	Calamiteitenprotocol.....	26
7.	Opvragen informatie	27
7.1	Externe advisering	27
7.2	Vraagstelling en rapportage	27
7.3	Spoedeisende situatie	28
8.	Overige regels.....	29
8.1	Hardheidsclausule	29
8.2	Citeertitel en inwerkingtreding	29
9.	Algemeen gebruikelijk protocol	30
10.	Toewijzing Begeleiding.....	34
11.	Toewijzing dagbesteding.....	37
12.	HH protocol	40
13.	Protocol bij bouwkundige aanpassing.....	42

1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de ondersteuning aan inwoners die zelf onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie. De verantwoordelijkheid van de gemeente wordt uitgebreid met taken vanuit de landelijke Awbz (Algemene wet bijzondere ziektekosten). Daarnaast heeft het rijk voor de uitvoering van deze taken forse bezuinigingen aangekondigd. Om de nieuwe taken met een bezuiniging te kunnen uitvoeren, volstaat het niet om de nieuwe taken in de Wmo 2007 onder te brengen. Het rijk heeft om deze reden een nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) gemaakt met andere uitgangspunten. Daarbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat 'de voorzieningen terecht moeten komen bij de burgers die het echt niet zelf kunnen regelen en betalen'.

In de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2015 zijn de uitgangspunten vanuit de nieuwe Wet en de lokale kaders -zoals geformuleerd in 'De Kamper Kracht', het Kamper Kompas en het 3D Beleidsplan 'Op Koers', vertaald naar regels voor de uitvoering van de Wmo 2015, gemeente Kampen.

1.1 Invoering Wmo

Met de invoering van de Wmo in 2007 werd de basis gelegd voor ondersteuning dichtbij inwoners en het versterken van de eigen kracht. Was onder de Wet voorziening gehandicapten (Wvg) sprake van een zorgplicht en tamelijk nauwkeurig omschreven voorzieningen, de compensatieplicht van de Wmo vroeg om een nieuwe aanpak die werd vertaald in de gekantelde Wmo verordening 2013, gemeente Kampen. Kernbegrippen vormden het leveren van maatwerk, uitgaan van te bereiken resultaten en eigen verantwoordelijkheid. Bij de beoordeling van een aanvraag, of al tijdens het gesprek voorafgaand aan de aanvraag, kwam eerst het resultaat dat bereikt moest worden aan de orde, daarna passeerden de verschillende oplossingen de revue, waaronder mogelijk de individuele voorzieningen.

1.2 De nieuwe Wmo

Maatwerkvoorziening in plaats van compensatieplicht

De eerste verandering is dat de compensatieplicht in de Wmo 2015 niet meer op dezelfde manier terugkomt in de wet. In plaats daarvan wordt gesproken van een maatwerkvoorziening. Het doel van de maatwerkvoorziening is het leveren van een bijdrage aan de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt. Dit is een andere opdracht dan de opdracht van de Wmo 2007 aan de gemeente om burgers te compenseren voor hun beperkingen.

Geen compensatiedomeinen meer

De tweede verandering is het feit dat de domeinen van de Wmo 2007, waarop de gemeente de inwoner met belemmeringen moest compenseren, in de Wmo 2015 niet meer genoemd worden. Voor de nieuwe taken zijn geen domeinen meer opgenomen. In plaats daarvan wordt gesproken over maatwerkvoorzieningen bieden "ter ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie", "beschermde wonen" en "opvang". Huishoudelijke hulp wordt in de nieuwe Wmo 2015 ook niet meer genoemd.

Versterking positie cliënt in de toegangsprocedure

Ten derde is de positie van de cliënt in de Wmo 2015 versterkt. In de Wmo 2015 is een uitvoerige beschrijving van een zorgvuldige toegangsprocedure opgenomen. Het recht op compensatie van de domeinen is in zekere zin vervangen door het recht op een zorgvuldige toegangsprocedure. In de procedure wordt onderscheid gemaakt tussen een melding en de aanvraag voor een maatwerkvoorziening.

Toegankelijkheid en veiligheid

In de Wmo 2015 is expliciet de bevordering van een inclusieve samenleving en de veiligheid in de leefomgeving toegevoegd. Dus het bevorderen van toegankelijkheid en de veiligheid van voorzieningen en diensten. In de nieuwe wet zijn verder bepalingen opgenomen over geweld in de hulpverlening en in huiselijke kring.

1.3 Richtinggevende kaders

- De Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015
- De sociale beleidsagenda en het 3D Beleidsplan 'Op Koers' gelden als kader waarbinnen het sociaal beleid van de gemeente Kampen wordt uitgevoerd. De kern van het sociale beleid is het versterken van de eigen kracht en regie van de burgers. De basisprincipes zijn zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid.
- Het Kamper Kompas is opgesteld in aansluiting op de sociale beleidsagenda, met als uitgangspunten:
 - *We sluiten aan bij de kracht van inwoners en hun omgeving;*
 - *We kiezen voor instellingen en professionals die aansluiten bij de ondersteuningsvraag en de kracht van inwoners;*
 - *We hanteren een gekantelde werkwijze;*
 - *We werken resultaatgericht aan de kracht van inwoner;*
 - *We werken met het principe "één huishouden, één plan";*
 - *We gaan uit van de eigen regie van de inwoner.*
 - Het Kamper Kompas handboek geeft in aanvulling daarop een heldere beschrijving van het Plan van aanpak dat gezamenlijk opgesteld wordt door de inwoner en betrokkenen.
- De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Kampen 2015 verschaft de gemeente beleidsruimte om nadere regels op te stellen met betrekking tot de toegangsprocedure tot maatwerkvoorzieningen. Deze nadere regels zijn uitgewerkt in deze Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Kampen 2015.
- Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Kampen 2015 geeft een concrete uitwerking voor de toepassing van een algemene regels.

1.4 Begripsbepaling

Zelfredzaamheid

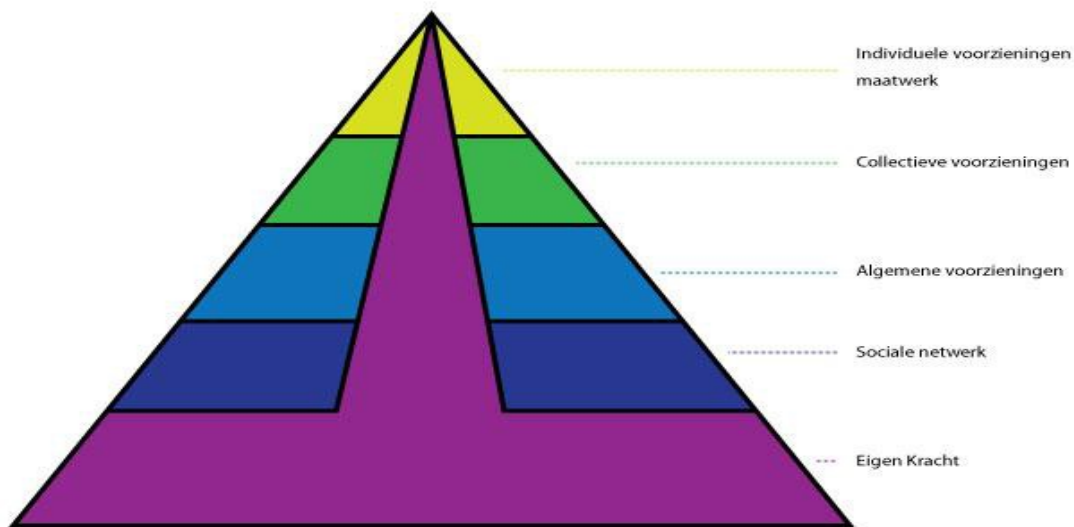
Zelfredzaamheid is in de Wmo 2015 gedefinieerd als "in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden".

Participatie

Participatie als "deelnemen aan het maatschappelijke verkeer". De burger wordt aangesproken op wat er redelijkerwijs van hemzelf verwacht mag worden en wat de gemeente aanvullend kan doen.

1.5 Visie en uitgangspunten (kamper Kompas)

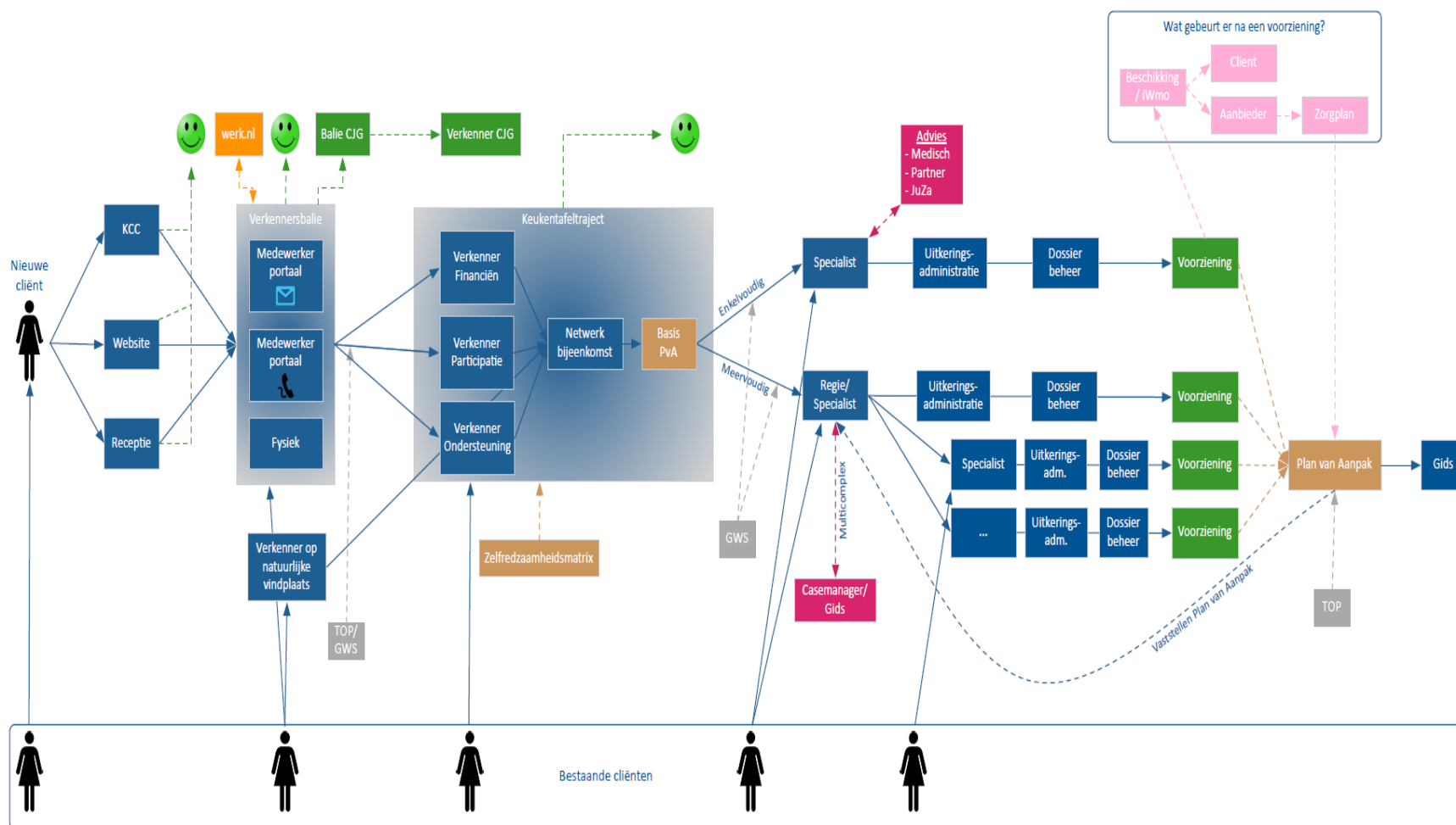
Het centrale doel van deze beleidsregels is om voor de uitvoerende afdeling een visie te beschrijven van waaruit gewerkt gaat worden. Hierdoor wordt afstemming bereikt waardoor vanuit een gezamenlijke aanpak wordt gewerkt. Het wegvallen van de compensatieplicht en de compensatiedomeinen enerzijds en het bieden van passende ondersteuning in de vorm van een maatwerkvoorziening anderzijds vereist een benadering waarbij de gemeente zich richt op het bereiken van een resultaat dat aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de burger en zijn sociale omgeving. De borging van de kwaliteit van het onderzoek en de uitkomsten daarvan (het passende aanbod) ligt in een goed georganiseerde toegangsprocedure. Uitgangspunt hierbij is een proces waarin de gemeente en de burger met een ondersteuningsbehoefte in samenspraak met diens situatie in kaart brengen en op basis daarvan bezien op welke wijze de zelfredzaamheid en participatie van de burger kunnen worden versterkt.

Het is belangrijk uit te gaan van de eigen kracht van het individu; mensen kunnen zelf meer dan de omgeving denkt en dan ze wellicht zelf denken. Daarnaast zijn zelfbepaling en zelfsturing belangrijke voorwaarden voor mensen met een zorgvraag om zich competent te voelen en deel te nemen aan de samenleving. De inzet van het sociale netwerk en collectieve voorzieningen zijn verder van belang om de ondersteuning succesvol te maken en de participatie te laten slagen. Daar waar het noodzakelijk is zal professionele ondersteuning en/of begeleiding geboden kunnen worden om de kwaliteit van leven te optimaliseren. Voor ieder persoon dient deze zorgvraag afgestemd te worden op de individuele ondersteuningsbehoefte en dus 'op maat' te worden gemaakt.

De 'eigen kracht'; piramide is een leidraad voor de hoofdstukindeling van deze beleidsregels. In het eerste hoofdstuk wordt de toegangsprocedure tot een maatwerkvoorziening beschreven aan de hand van de domeinen in de zelfredzaamheidsmatrix (financiën; dagbesteding; huisvesting; huiselijke relaties; geestelijke gezondheid; lichamelijke gezondheid; verslaving; activiteiten dagelijks leven; sociaal netwerk; maatschappelijke participatie; justitie; verplaatsen en vervoer en communicatie) in combinatie met de criteria (op eigen kracht; met gebruikelijke hulp; met mantelzorg; met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk; met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen; of met gebruikmaking van algemene voorzieningen) wordt getoetst of een burger in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening.

2. Processchema

Het processchema bestaat uit drie fases. In de eerste fase wordt melding gemaakt van een ondersteuningsvraag bij de verkennersbalie. In de tweede fase (het keukentafeltraject) wordt de behoefte bepaald aan de hand van de zelfredzaamheidsmatrix. In de derde en laatste fase is er sprake van enkelvoudige of meervoudige problematiek. In deze fase wordt onderzocht welke maatwerkvoorziening het beste past bij de ondersteuningsbehoefte. In dit hoofdstuk wordt het proces per fase besproken. In hoofdstuk 3 wordt dieper ingegaan op het afwegingskader en de grondslagbepaling behorende bij fase 2.

Fase 1: Verkennerbalie

2.1 Melding/ behoefte

Voor alle ondersteuningsvragen over de Wmo kunnen inwoners contact opnemen met het KCC of zich melden bij de verkennersbalie. Na ontvangst van de melding zal een medewerker van de verkennersbalie de inwoner informeren en adviseren. Het doen van deze melding is nog geen officiële aanvraag. Alle relevante contacten met inwoners worden vastgelegd, uitzonderingen daargelaten, dit is ter beoordeling van de verkennersbalie. Een melding hoeft niet altijd teruggekoppeld te worden aan de inwoner, tenzij de inwoner daar behoefte aan heeft. In de Wmo 2015 wordt gesproken over verschillende soorten plannen die door inwoner vooraf aan het onderzoek naar de hulpvraag kunnen worden ingediend:

Het persoonlijk plan: initiatiefrecht van de inwoner om zelf een persoonlijk plan op te stellen. Het plan moet bestaan uit een inventarisatie van de eigen situatie, de rol van het eigen netwerk en de gewenste ondersteuning. De gemeente moet het persoonlijk plan betrekken bij het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de cliënt. Het indienen van een persoonlijk plan is niet verplicht.

Het Pgb plan: inwoners die een PGB voor begeleiding of hulp of bij het huishouden willen aanvragen zijn verplicht om een plan op te stellen waarin wordt gemotiveerd waarom een PGB een goede oplossing is. Voor meer informatie over de inhoud van het Pgb-plan zie pagina 25. Na het inleveren van het Pgb-plan wordt het keukentafeltraject gestart.

Daarnaast zijn er twee plannen die, afhankelijk van de situatie, door de gemeente tijdens het onderzoek naar de hulpvraag worden opgesteld.

Basis PVA: dit is een schriftelijke vastlegging van het onderzoek. Afspraken uit keukentafelgesprek met daarin eigen oplossingen, voorliggende voorzieningen en eventueel een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. De inwoner tekent het plan voor gezien en akkoord.

Integraal plan: bij een meervoudige en/of complexe aanvraag vindt afstemming plaats tussen het Wmo loket, het CJG of de afdeling werk en inkomen bij de front-office. Samen met de inwoner wordt bekeken wat de beste manier is om de hulpvraag te behandelen. Afhankelijk van de hulpvraag wordt samen met de inwoner een integraal plan opgesteld vanuit het principe 1 gezin, 1 plan; het totaal aan oplossingen die op elkaar zijn afgestemd. Dit plan kan worden gebruikt door de regisseur van de uitvoering, de Gids.

Fase 2: Keukentafeltraject

2.2 Keukentafeltraject

Na een melding volgt in de regel een keukentafelgesprek met de melder. De melder wordt gewezen op de mogelijkheid zich door een cliëntondersteuner te laten bijstaan en op de mogelijkheid om zelf een ondersteuningsplan te maken. Uitgangspunt bij het gesprek is de eigen verantwoordelijkheid van de melder om het probleem zelf of met steun van zijn omgeving op te lossen. Vervolgens wordt beoordeeld of een mantelzorger / vrijwilliger of een algemene voorziening een oplossing kan bieden. Pas wanneer dat niet voldoende is, komt de melder in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. Van dit gesprek wordt altijd schriftelijk verslag gemaakt dat de basis kan zijn voor een eventuele aanvraag voor een maatwerkvoorziening. Uiteraard is het ook mogelijk dat de melder na een kort gesprek geholpen is met een goede verwijzing en zichzelf verder kan redden. Dan is een verslag niet altijd nodig en hoeft er geen aanvraag voor een maatwerkvoorziening te worden ingediend.

Bij het gesprek ligt het accent op zorgvuldigheid en transparantie. Uit het gesprek moet duidelijk worden in hoeverre de behoeften en gewenste resultaten beantwoord kunnen worden met 'eigen kracht', gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen, mantelzorgers, algemene voorzieningen, behoefte aan mantelzorgondersteuning of voorzieningen uit de Zvw of andere voorliggende voorzieningen. Bij het gesprek wordt de volgende werkwijze gevolgd:

- Het door de cliënt eventueel ingediende persoonlijk plan (voorafgaand aan het onderzoek) maakt onderdeel uit van het gesprek.
- Voor het in kaart brengen van behoeften wordt een integrale lijst met alle leefgebieden van de zelfredzaamheidsmatrix gebruikt als hulpmiddel waaraan acties gekoppeld kunnen worden en ook de mate van zelfredzaamheid per leefgebied.
- Voor het bepalen van de eigen kracht en de bijdrage van het netwerk (gebruikelijke zorg, mantelzorg en verdere inzet van het sociale netwerk) worden netwerkbijeenkomsten met de inwoner georganiseerd. Samen komt men tot een plan. De professional vraagt naar de feitelijke situatie, wat wensen en ideeën zijn (gewenste situatie), wat goed gaat en werkt, wat niet of onvoldoende werkt en hoe om te gaan met zorgen/vragen: de aanpak en de rol van het gezin/netwerk en professionals.

2.3 (Wettelijk) voorliggende kaders

Tijdens het keukentafeltraject in fase 2 kijkt de gemeente altijd eerst of er een andere instantie of persoon is die de voorziening kan regelen. Dat wordt 'voorliggend' genoemd. Er wordt dan bijvoorbeeld eerst een beroep gedaan op een tegemoetkoming of vergoeding vanuit een andere wet (Jeugd en Participatie) of regeling (Zvw of Wlz).

2.3.1 *Verbinding Jeugdwet*

Een aantal taken van de Jeugdwet en de Wmo overlappen of lopen samen, bijvoorbeeld cliëntondersteuning. Hiervoor wordt beleid en uitvoering op elkaar afgestemd. Daarnaast is afstemming noodzakelijk bij de overgang cliënten van Jeugdwet naar Wmo 2015 bij het bereiken van de volwassen leeftijd.

2.3.2 *Verbinding Participatiewet (P-wet)*

In de kadernota Participatiewet wordt de keuze voorgelegd om de focus van het beleid te leggen op de doelgroep die binnen afzienbare tijd duurzaam (al dan niet met ondersteuning) kan uitstromen naar de arbeidsmarkt. Voor inwoners met een beperkte verdien capaciteit die niet binnen afzienbare tijd kunnen uitstromen naar de arbeidsmarkt, zal vanuit de Wmo dagbesteding worden aangeboden. Deze vorm van dagbesteding zal daar waar mogelijk in de buurt plaatsvinden, waarbij informele zorg een belangrijke rol speelt.

2.3.3 *Wet langdurige zorg (Wlz)*

De Wet langdurige zorg (Wlz) is voorliggend aan de maatwerkvoorzieningen die onder de Wmo 2015 vallen. Wanneer een burger aanspraak maakt op Wlz-zorg hoeft de gemeente in de regel een Wmo-aanvraag niet in behandeling te nemen, of de gemeente kan Wmo-ondersteuning stoppen als deze samenloopt met Wlz-zorg. Met de Wlz-Registertoets kan de samenloop van verstrekkingen van Wlz-voorzieningen en Wmo-ondersteuning worden voorkomen. Met behulp van de Wlz-Registertoets kan de gemeente bepalen of er sprake is van een indicatie Wlz.

2.3.4 *Zorgverzekeringswet (Zvw)*

De Zorgverzekeringswet regelt hulp in de vorm van verzorging of verpleging. Inwoners zijn hiervoor verzekerd via de eigen zorgverzekering, de hulp wordt geleverd door een wijkverpleegkundige.

2.3.5 *Voorliggende voorziening*

Een voorliggende voorziening is ook een voorziening die voor iedereen beschikbaar is zoals een boodschappen-bezorgservice of juist beschikbaar is voor een bepaalde groep mensen zoals een maaltijdservice. Als er een voorliggende voorziening beschikbaar is zal de gemeente de cliënt hiernaar verwijzen en deze niet vergoeden vanuit de Wmo. Een voorliggende voorziening kan ook een algemeen gebruikelijke voorziening, een algemene voorziening of een collectieve maatwerkvoorziening zijn.

2.3.6 *Algemeen gebruikelijke voorzieningen*

Dit zijn doorgaans geen welzijns- of gesubsidieerde voorzieningen, maar goederen en diensten die in de handel verkrijgbaar zijn. Een voorziening is algemeen gebruikelijk als:

- de voorziening niet alleen voor iemand met een beperking is bedoeld;
- de voorziening voor iedereen gewoon te koop is bij bedrijven of winkels;
- de voorziening in prijs vergelijkbaar met soortgelijke producten is;
- de voorziening voor een persoon als de aanvrager algemeen gebruikelijk is.

De Wmo gaat ervan uit dat de aanschaf van deze voorzieningen onderdeel is van het normale uitgavenpatroon. Daarom vallen deze voorzieningen buiten de Wmo. Voor het protocol gebruikelijke hulp, zie hoofdstuk 9. Voor de toepassing van het protocol gebruikelijke hulp geldt dat er altijd van afgeweken kan worden met het oog op het bieden van maatwerk.

2.3.7 Algemene voorzieningen

Soms kan een ondersteuningsvraag worden opgelost met een algemene voorziening. Deze gaan voor op maatwerkvoorzieningen. Dit zijn algemeen vrij toegankelijke voorzieningen waarvan iedereen gebruik kan maken, met of zonder beperking. Dus ruim en direct beschikbaar met hooguit met een beperkte toegangsbeoordeling, maar zonder een indicatiebesluit op grond van vastgestelde criteria. De voorziening is uitsluitend in natura beschikbaar en de eigen bijdrage regeling (Wmo) is hier niet van toepassing. Wel kan een eigen bijdrage worden gevraagd vanuit de organisatie die een algemene voorziening aanbiedt. Daarmee bieden deze voorzieningen een snelle en adequate compensatie voor de beperkingen die iemand ervaart.

Fase 3: Aanvraag maatwerkvoorziening

2.4 Maatwerkvoorziening

Is de hulpvraag voldoende verhelderd, dan onderzoekt de verkenner of deze onder de reikwijdte van de Wmo valt.

- Is er behoefte aan ondersteuning ten behoeve van de zelfredzaamheid, daaronder begrepen huishoudelijke hulp, hulpmiddelen, woningaanpassingen, begeleiding, kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, persoonlijke verzorging en/of andere maatregelen?
- Is er behoefte aan ondersteuning ten behoeve van participatie daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, dagbesteding, als hulpmiddelen en/of andere maatregelen?
- Is er behoefte aan beschermd wonen of opvang?

Een maatwerkvoorziening is een, op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen, begeleiding en andere maatregelen. Een burger komt pas voor een maatwerkvoorziening in aanmerking als de hiervoor beschreven mogelijkheden niet of niet voldoende tot een oplossing hebben geleid. Aan de verstrekking van een maatwerkvoorziening kleeft altijd een doel, ook bij een progressief ziektebeeld (bv. begeleiding bij afnemen van de zelfredzaamheid).

2.4.1 Collectieve maatwerkvoorziening

Deze voorzieningen worden speciaal georganiseerd voor mensen met beperkingen. Men deelt het gebruik wel met anderen. Voorbeelden zijn: de Regiotaxi- een rolstoeltaxi- bus en tafeltje dekje. De gemeente geeft toestemming om van deze voorzieningen gebruik te maken.

2.4.2 Goedkoopst adequaat compenserend

In fase 3, waarin een maatwerkvoorziening wordt verstrekt geldt de "goedkoopste adequate en compenserende" voorziening als norm voor de verstrekking. Adequaaf houdt in dat de voorziening haar doel moet bereiken op het gebied van zelfredzaamheid en/of participatie. Voldoen meerdere voorzieningen aan dit criterium, dan zal de gemeente de goedkoopste voorziening beschikken. Uiteraard rekening houdend met de specifieke persoonskenmerken van de zorgvrager. Als hij een duurdere oplossing verkiest of extra-accessoires, dan moet hij de meerkosten zelf betalen.

Uitwerking afwegingskader fase 2

3. Afwegingskader

3.1 Grondslag

Nieuw in de Wmo is dat de gemeenten ook verantwoordelijk zijn voor de functie Begeleiding. Tot 1 januari 2015 was Begeleiding een functie in de AWBZ. Deze taak wordt niet alleen overgeheveld vanuit de AWBZ naar de Wmo; er moet ook daadwerkelijk een transformatie plaats vinden. De opdracht aan gemeenten is om te onderzoeken hoe de bestaande vormen van Begeleiding, anders, dichterbij de cliënt kunnen worden georganiseerd en nieuwe vormen van hulp en ondersteuning voor de diverse doelgroepen te ontwikkelen. De AWBZ-indicatie werd geïndiceerd op basis van een grondslag. De Wmo kent geen grondslagen. In de Wmo is de diagnose niet leidend. Er wordt geïnventariseerd welke problemen de cliënt ervaart, en vervolgens wordt via het zogenaamde trechtermodel beoordeeld wat de aanvrager zelf of met hulp van de eigen omgeving kan oplossen, wat met voorliggende voorzieningen kan worden opgelost en tenslotte waarvoor maatwerkvoorzieningen (bijvoorbeeld Begeleiding) noodzakelijk zijn.

3.2 Onderzoek per leefgebied (de domeinen in de zelfredzaamheidmatrix)

Deze beleidsregels zijn bedoeld ter ondersteuning van de bepaling of en welke voorziening nodig is. Hiertoe beschrijven we het afwegingsproces per leefgebied. In dit afwegingsproces komen steeds de elementen terug die conform artikel 7 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Kampen 2015 in het gesprek onderzocht moeten worden. In aanvulling op de verordening is punt (i) Doelgroepspecificatie toegevoegd:

- a) Behoeftebepaling;
- b) Gewenst resultaat;
- c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen;
- d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk;
- e) Mantelzorgondersteuning;
- f) en g) Voorliggende voorzieningen: algemene voorzieningen Wmo, Zorgverzekeringswet en Wlz;
- h) Maatwerkvoorziening;
- i) Doelgroepspecificatie.

Algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) (of de domeinen in de zelfredzaamheidmatrix) zijn de handelingen die mensen dagelijks in het gewone leven verrichten. Het begrip algemeen dagelijkse levensverrichtingen wordt gebruikt om te bepalen in hoeverre iemand zelfredzaam is en in hoeverre iemand participeert. Onderstaande leefgebieden komen overeen met de leefgebieden van de Zelfredzaamheidmatrix. Per onderdeel worden vragen en voorbeelden genoemd waar in het keukentafelgesprek aan gedacht kan worden. De leefgebieden en voorbeelden die worden genoemd kunnen worden beschouwd als een checklist. In alle gevallen is met name de invulling van b t/m e) afhankelijk van de situatie en de uitkomst van het 'basis Pva'.

3.2.1 Leefgebied/domein 1: Financiën

a) Behoeftebepaling

Samenstelling inkomen, beheer financiën (hoe?), schulden, gebruik inkomensondersteuning (toeslagen, bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke lasten)?

b) Gewenst resultaat

Bijvoorbeeld: op orde brengen financiële administratie, inkomsten en uitgaven met elkaar in overeenstemming brengen, borging vaste lasten bij niet-regelbare schulden en schuldsanering/stabiliseren schulden. Dit sluit aan op:

➔ Resultaat: Inkomen en schulden

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Bijvoorbeeld: deelname van de cliënt aan een cursus budgetbeheer.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: overname administratie door familielid, eventueel budgetbeheer, bewindvoering of onder curatelestelling door familielid of vriend.

e) Mantelzorgondersteuning

Ontlasting mantelzorger door overname administratie door ander familielid of vrijwilligersorganisatie.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Vrijwilligersorganisatie voor thuisadministratie (bijvoorbeeld: thuisadministratie Humanitas of Fibon), of lokaal bij de vrijwilligersorganisatie; Hulp van SWIK bij de thuisadministratie. Aanvragen schuldhulpverlening bij bureau schuldhulpverlening, stabilisatietrajecten schuldhulpverlening, budgetcoaching of budgetbeheer, doorbetaling vaste lasten (bij uitkeringsgerechtigden), bewindvoering en schuldsanering.

h) Maatwerkvoorziening

Een maatwerkvoorziening kan nodig zijn als algemeen gebruikelijke of algemene voorzieningen (nog) onvoldoende zijn toegesneden op mensen met een verstandelijke en/of psychiatrische, psychogeriatrische of zintuiglijke beperking. Dan kan er (tijdelijk) professionele begeleiding (individueel of in groepsverband) nodig zijn om te zorgen dat mensen met deze beperking(en) samen met hun netwerk zelfstandig de financiën kunnen beheren, bij voorkeur in combinatie met algemene/voorliggende voorzieningen middels expertiseoverdracht van gespecialiseerde zorgaanbieders naar algemene voorzieningen. Na afloop van dit 'leertraject' kan eventueel waakvlambegeleiding ingezet worden om vinger aan de pols te houden.

i) Doelgroepspecificatie

En gebruik hoofdstuk 10 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.2 Leefgebied/domein 2: Dagbesteding

a) Behoeftebepaling

Hoe verloopt doorsnee dag? Vorm van dagbesteding (vrijwilligerswerk, hobby's, opleiding, dagbesteding, begeleid/beschut werk, re-integratietraject, tijdelijk werk, betaald werk) of geen dagbesteding? Tevreden met dagprogramma, welke opleiding voorheen? Opbouwen van een normaal werkritme en werkervaring, samenwerken met anderen, structureren van de dag, normaal dagritme.

b) Gewenst resultaat

Bijvoorbeeld wensen voor deelname aan georganiseerde activiteiten, als vrijwilliger en/of toeleiding naar dagbesteding/begeleid werk door het regionale Werkbedrijf. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Werken/dagbesteding/opleiding
- ➔ Resultaat: Sociaal emotioneel functioneren/levensvragen
- ➔ Resultaat: Sociale contacten en vrije tijd
- ➔ Resultaat: Mobiliteit

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Bijvoorbeeld: de cliënt meldt zich aan als vrijwilliger

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: familie/vrienden nemen cliënt mee naar een vereniging of buurtactiviteit.

e) Mantelzorgondersteuning

Om mantelzorger(s) te ontlasten kan de cliënt worden aangemeld voor ontwikkelingsgerichte of arbeidsmatige dagbesteding (maatwerkvoorziening) of basis dagrecreatie voor ouderen (algemene voorziening).

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Betaald werk, re-integratietraject, vrijwilligerswerk, deelname aan algemene voorzieningen zoals cursusaanbod of hobbycentra. Ook zijn er apps beschikbaar om mensen te ondersteunen bij het structureren van de dagindeling, zoals Faraday.

h) Maatwerkvoorziening

Als er voor een cliënt in aanvulling op de deelname aan diverse activiteiten (vrijwilligerswerk, deelname aan buurtactiviteiten of verenigingen, etc.) gestructureerde dagbesteding nodig is, al dan niet ter ontlasting van mantelzorger(s), dan kan een maatwerkvoorziening voor ontwikkelingsgerichte of arbeidsmatige dagbesteding worden ingezet. Dit zal met name nodig zijn voor mensen met een psychiatrische, verstandelijke, psychogeriatrische of ernstige fysieke beperking voor wie programmatische (vast dag- of weekprogramma volgens bepaalde methodiek met een welomschreven doel) dagbesteding noodzakelijk is voor het behoud of de verbetering van vaardigheden. Ter ontlasting van mantelzorgers 's nachts is via de Wmo ook kortdurend verblijf mogelijk met overnachting. Dit kan als respijtzorg ingezet worden of ter ontlasting van (niet alleen dagbesteding). Logeren is inclusief overnachten: het betreft dus een ontlasting van ter voorkoming van duurdere zorg.

i) Doelgroepspecificatie.

En gebruik hoofdstuk 11 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening dagbesteding.

j) Beschermd wonen

Cliënten die door hun beperkingen behoefte hebben aan een beschermd woonklimaat dat gericht is op het bieden van structuur en ondersteuning van alle dagelijks activiteiten, wonen vaak in een zogenaamde woonvorm voor beschermd wonen. Dit is geen grote instelling maar een cluster van vaak "gewone" woningen waarbij op kleine schaal cliënten uit een bepaalde doelgroep (psychiatrie, verstandelijke beperking, ouderen) bij elkaar wonen. Soms is er sprake van een eigen leefeenheid, soms alleen van een eigen slaapkamer. Er zijn gemeenschappelijke ruimten, waar de cliënten elkaar en de aanwezige begeleiders ontmoeten. Cliënten krijgen begeleiding bij het structureren van hun dagelijks leven, ondersteuning bij regelzaken en geldbeheer en bij het vinden van een passende daginvulling. Voor een deel van de cliënten is beschermd wonen een opstapje naar zelfstandig wonen.

Voor beschermd wonen was een indicatie op grond van de AWBZ noodzakelijk maar deze taak wordt nu (zonder bezuinigingsdoelstelling) overgeheveld naar de Wmo. Het wordt voorlopig een taak voor de zogenaamde centrumgemeenten, zij krijgen ook het budget voor deze taak. Er worden werkafspraken gemaakt met centrumgemeente Zwolle. Er moeten in samenspraak met de centrumgemeente indicatiecriteria voor beschermd wonen worden opgesteld en afspraken worden gemaakt over toewijzing met de GGD IJsselland en de zorgaanbieders.

3.2.3 Leefgebied/domein 3: Huisvesting

a) Behoeftbepaling

Type huis, tevreden met huis, aanpassingen gewenst, veilig in de woning en de buurt, onderhoud, hulp (nodig) bij zelfstandig wonen, contact met de burens, betaalbaarheid woning?

b) Gewenst resultaat

Bijvoorbeeld: cliënt kan zelfstandig en naar tevredenheid blijven wonen in de woning; cliënt voelt zich veilig in en om de woning. Dit sluit aan op:

➔ Resultaat: Wonen, huishouden en materieel welbevinden

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie de overeenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

eenvoudige handgrepen en hoge toiletputten zijn voorbeelden van algemeen gebruikelijke voorzieningen.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: eenvoudige goedkope woonaanpassingen zoals muurbeugels, kunnen met hulp van familieleden, vrienden of burens worden aangebracht.

e) Mantelzorgondersteuning

Bijvoorbeeld: geven van informatie over de diverse mogelijkheden om prettig zelfstandig te wonen.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Mocht er niemand in het netwerk zijn die eenvoudige woonaanpassingen kan uitvoeren, dan is het mogelijk om een beroep te doen op een klusjesdienst van SWIK. Daarnaast zijn er diverse algemene voorzieningen gericht op zelfstandig en veilig wonen, zoals personenalarmering van SWIK.

h) Maatwerkvoorziening

Woonvoorzieningen of woningaanpassingen. Zie punt 1 t/m 11 voor de grondslag/diagnose van w Woonvoorzieningen of woningaanpassingen.

i) Doelgroepspecificatie.

Woningaanpassingen zijn in de Wmo 2015 bedoeld om de basisruimtes van de woning voor de cliënt bruikbaar te maken. Bij de basisruimtes gaat het in ieder geval om de woonkamer, slaapkamer, toilet en badkamer. Afhankelijk van de situatie van de cliënt kan de woonvoorziening ook betrekking hebben op de keuken. In voorkomende gevallen kan ook een verhuiskosten vergoeding aan de orde zijn. Bijvoorbeeld als de woning niet geschikt is om aan te passen aan de beperkingen van de cliënt of een woningaanpassing niet de goedkoopste adequate en compenserende oplossing is. Zie de volgende bladzijde voor de voorwaarden van de maatwerkvoorziening woningaanpassingen.

1) De mogelijkheid om te verhuizen

Voor woonaanpassingen geldt dat wanneer een aanpassing noodzakelijk is, eerst beoordeeld wordt of verhuizing naar een reeds aangepaste woning, een reeds aangepaste woning of een goedkoper aan te passen woning een oplossing is die in aanmerking komt.

Bij de mogelijkheid van verhuizing moet in ieder geval beoordeeld worden:

- de aanwezigheid van aangepaste of eenvoudig aan te passen woningen binnen de gemeente;
- kostenvergelijking;
- de snelheid waarmee het woonprobleem opgelost kan worden;
- sociale omstandigheden;
- integrale afweging verschillende maatwerkvoorzieningen: wonen, vervoer, rolstoelen;
- de woonlastenconsequenties.

Indien een verhuizing of een losse woonunit naar het oordeel van het college in redelijkheid niet van de cliënt kan worden gevergd kan een woningvoorziening van bouwkundige aard of woontechnische aard worden verstrekt. Ga naar hoofdstuk 16 voor de te volgen procedure bij bouwkundige aanpassingen.

2) Elementaire woonfuncties

Het normaal gebruik kunnen maken van de woning is waar de cliënt zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben. Dit geldt ten aanzien van de woonruimtes die de cliënt daadwerkelijk in gebruik heeft of gaat nemen. Een verder strekkende behoefte dient door de cliënt te worden aangetoond.

3) Logeerbaar maken woonruimte

Met behulp van een eenmalige tegemoetkoming voor meerkosten kan alleen een woonvoorziening getroffen worden voor het logeerbaar maken van één woonruimte indien:

- De woning die logeerbaar gemaakt wordt, in de gemeente Kampen ligt.
- indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een Wlz-instelling.

4) Verhuiskostenvergoeding

Bij het verstrekken van een verhuiskostenvergoeding in de vorm van een eenmalige tegemoetkoming voor de meerkosten rekening houden met de mate waarin de verhuizing te verwachten of te voorspellen was. Er wordt geen verhuiskostenvergoeding verstrekt als de verhuizing heeft plaatsgevonden voor de aanmelding. Voor de hoogte van de financiële tegemoetkoming, zie het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeenten Kampen 2015.

5) *Mogelijke gebruiksduur*

Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat een aan te passen koopwoning naar alle waarschijnlijkheid minder makkelijk kans heeft voor hergebruik in aanmerking te komen.

6) *Voorzienbaarheid*

Een woonaanpassing of woonvoorziening kan worden geweigerd als de cliënt voor het eerst verhuist naar een zelfstandige woonruimte. Er moet naar de concrete omstandigheden van de cliënt worden gekeken.

7) *Meerkosten*

Gesproken wordt over de persoon met een beperking of chronisch psychisch of psychosociaal probleem die in verband daarmee aantoonbare of aannemelijke meerkosten kan hebben. De tegemoetkoming dient ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie. De mogelijkheid bestaat een tegemoetkoming te ontvangen voor huurderiving, woningsaneringen en sportvoorzieningen. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een tegemoetkoming worden de criteria omtrent voorzienbaarheid en vermijdbaarheid zoals opgenomen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Kampen 2015 gehanteerd.

Het college stelt de hoogte van de tegemoetkoming vast in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Kampen.

8) *Uitraasruimte*

Het gaat om een ruimte die alleen ten behoeve van de persoon met een aantoonbare gedragsstoornis noodzakelijk is, om hem/haar tot rust te doen komen. Dit vloeit ook voort uit de algemene beperking dat individuele maatwerkvoorzieningen in hoofdzaak op het individu gericht zijn.

De uitruimte is dus uitdrukkelijk niet bedoeld om overlast voor huisgenoten te beperken, hoewel dat wel een mogelijk neveneffect kan zijn van verstrekking.

Met het oog op de beperking, de gedragsstoornis met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, zal de ruimte in de regel beperkt van omvang zijn. Aanwezige voorzieningen zijn gericht op het doel van de uitruimte, het tot rust laten komen. Doorgaans zal de ruimte daarom prikkelarm en veilig moeten zijn, en tevens zijn uitgerust met voorzieningen die toezicht mogelijk maken. Voor zover dat geen technische apparatuur is kan dat onder de voorziening vallen.

Op basis van deskundigenadvies (met name een advies van een onafhankelijk psycholoog of orthopedagoog kan van belang zijn) zal op individuele basis worden vastgesteld aan welke eisen de uitruimte moet voldoen. Waar mogelijk zullen bestaande ruimten worden aangepast, bijvoorbeeld de slaapkamer van de persoon voor wie de uitruimte nodig is.

3.2.4 *Leefgebied/domein 4: Huiselijke relaties*

a) *Behoeftebepaling*

Samenstelling gezin, verdeling van taken, onderlinge relatie, eventuele kindwens, opvoeding en ontwikkeling kinderen, naar welke school gaan de kinderen en gaat dit goed, seksualiteit, eerder hulp betrokken geweest bij huishouden of gezin, is er sprake van huiselijk geweld, verwaarlozing, seksueel misbruik of ouderen mishandeling?

b) *Gewenst resultaat*

Bijvoorbeeld: verbetering van bijvoorbeeld de huiselijke sfeer, onderlinge huiselijke relaties en het opvoedingsklimaat. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Sociale contacten en vrije tijd
- ➔ Resultaat: Psychisch functioneren en zingeving
- ➔ Resultaat: Opvoeding en gezin

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deelopovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) *Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen*

Bijvoorbeeld: de cliënt en andere leden van het huishouden vaardigheden aanleren om beter om te kunnen gaan met huiselijke problemen.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: mantelzorger(s) en netwerkleden kunnen een rol hebben bij het aanleren van nieuwe vaardigheden (bijvoorbeeld meekijken en meedenken).

e) Mantelzorgondersteuning

Bijvoorbeeld: mantelzorger(s) kunnen ontlast worden door meer mensen uit het netwerk te betrekken bij de situatie (zie d).

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Er zijn diverse algemene voorzieningen die ondersteuning kunnen bieden bij relationele problemen, zoals kortdurende ondersteuning van het Sociale Wijkteam, inschakeling maatschappelijk werk en opvoedondersteuning (bijvoorbeeld videohometraining) van de GGD.

h) Maatwerkvoorziening

Begeleiding bij de verbetering van onderlinge relaties of van het opvoedklimaat kan onderdeel zijn van een individueel begeleidingstraject als specifieke expertise van een beperking noodzakelijk is.

i) Doelgroepspecificatie

En gebruik hoofdstuk 10 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.5 Leefgebied/domein 5: Geestelijke gezondheid

a) Behoeftebepaling

Is er sprake van stressvolle gebeurtenissen (onlangs), hoe gaat het slapen, is er sprake van psychisch welbevinden (bijvoorbeeld gelukkig, angstig, somber of ongeïnteresseerd), omgaan met stress, wat zijn positieve of negatieve punten in het karakter, zelfvertrouwen, problemen met denken, geheugen, de weg vinden, bediening van apparaten?

b) Gewenst resultaat

Vermindering van de ervaren stress, verbetering van het slaapritme, etc. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Sociaal emotioneel functioneren
- ➔ Resultaat: Sociale contacten en vrije tijd
- ➔ Resultaat: Psychisch functioneren en zingeving
- ➔ Resultaat: Opvoeding en gezin

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deelopovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

De cliënt past vaardigheden en tips toe om de psychische gesteldheid te verbeteren met behulp van familie en vrienden.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: familie en vrienden stimuleren de cliënt om de vaardigheden en tips toe te passen.

e) Mantelzorgondersteuning

Bijvoorbeeld: kennisoverdracht over GGZ-problematiek, lotgenotencontact en mantelzorger(s) kunnen ontlast worden door meer mensen uit het netwerk te betrekken bij de situatie.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Algemene voorzieningen in dit verband betreffen vrijwilligersorganisaties (luisterend oor, o.a. telefonische hulpdienst Sensor, COiL, maatjesprojecten), kortdurende ondersteuning van maatschappelijk werk. Daarnaast is behandeling, zoals revalidatie, fysio- of ergotherapie, behandeling door een psychiater of psycho-educatie. De Zorgverzekeringswet is in principe voorliggend als verbetering van het functioneren mogelijk is.

h) Maatwerkvoorziening

Begeleiding bij de verbetering van onderlinge relaties of van het opvoedklimaat kan onderdeel zijn van een individueel begeleidingstraject als specifieke expertise van een beperking noodzakelijk is. Het kan zinvol zijn om begeleiding te combineren tijdens een behandeltraject om de vaardigheden in de praktijk te oefenen middels nauwe samenwerking tussen behandelaar en begeleider.

i) Doelgroepspecificatie.

En gebruik hoofdstuk 10 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.6 Leefgebied/domein 6: Lichamelijke gezondheid

a) Behoeftesbepaling

Lichamelijke aandoening (lichamelijke beperking, chronische ziekte, hoe redt men zich), behandeling voor de lichamelijke aandoening, medicijngebruik, leefstijl (hoeveel beweging, roken, alcoholgebruik), conditie, gewicht (schommelingen?), pijn, incontinentie?

b) Gewenst resultaat

Bijvoorbeeld: cliënt voelt zich beter (minder pijn), de gezondheid verbetert of cliënt heeft een gezondere leefstijl. Dit sluit aan op:

➔ Resultaat: Persoonlijke verzorging, lichamelijke gezondheid en welbevinden (voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deelopovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Bijvoorbeeld: cliënt neemt zelf initiatief om lid te worden van een sportvereniging.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: cliënt gaat samen met vrienden 1x in de week wandelen of de partner houdt in de gaten of de medicijnen worden in genomen.

e) Mantelzorgondersteuning

Zie leefgebied 'Activiteiten dagelijks leven'.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Afstemming eventuele acties met behandeling door huisarts of betrokken specialisten.

Vrijwilligersorganisatie of wijkactiviteiten: via de Hulpdienst een beweegmaatje koppelen aan de cliënt (wandelen met een vrijwilliger), lid worden van een sportvoorziening, aansluiten bij een wandelgroep in de wijk opstarten wandelgroep in de wijk; aanmelding cursus 'stoppen met roken' (doorverwijzing via huisarts: Zorgverzekeringswet). Via de zorgverzekeringswet (indicatie door wijkverpleegkundige of huisarts) is de inzet van verpleging en verzorging thuis mogelijk.

h) Maatwerkvoorziening

Indien sprake is van een maatwerkvoorziening voor een begeleidingstraject of voor dagbesteding, dan dient in deze trajecten rekening gehouden te worden met de lichamelijke aandoening en aandacht te zijn voor bevordering van een gezonde leefstijl. Persoonlijke verzorging voor mensen met een verstandelijke, zintuiglijke en/of psychiatrische beperking kan onderdeel uitmaken van een begeleidingstraject. Ook andere cliënten kunnen persoonlijke verzorging via de gemeente ontvangen als er sprake is van een niet-medische aandoening of als het risico op medisch klein is (anders zal er via de wijkverpleegkundige of huisarts aanspraak gedaan worden op wijkverpleging vanuit de zorgverzekeringswet).

i) Doelgroepspecificatie.

En gebruik hoofdstuk 10 of 11 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding of dagbesteding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.7 Leefgebied/domein 7: Verslaving

a) Behoeftebepaling

Rookt de cliënt, alcoholgebruik, druggebruik (hard- of softdrugs), gebruik verslavende medicijnen (zoals slaapmiddelen), veel bezig met gokken of gamen?

b) Gewenst resultaat

Beëindiging of beheersing verslaving. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Sociaal emotioneel functioneren
- ➔ Resultaat: Psychisch functioneren en zingeving
- ➔ Resultaat: Inkomen en schulden
- ➔ Resultaat: Contacten met instanties

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deelovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Bij matige verslaving is het afhankelijk van de situatie mogelijk om op eigen kracht de verslaving te beëindigen, al dan niet met behulp van lichte professionele ondersteuning (eventueel digitale ondersteuning) en het netwerk.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Zie c)

e) Mantelzorgondersteuning

Bij ernstige verslaving is expliciet aandacht nodig voor ondersteuning van het netwerk.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

- Behandeling van de verslaving via de Zorgverzekeringswet.
- Afhankelijk van de problemen die voortvloeien uit de verslaving kunnen de algemene voorzieningen van toepassing zijn die zijn genoemd bij de andere leefgebieden, met name de leefgebieden financiën en dagbesteding.

h) Maatwerkvoorziening

Afhankelijk van de ernst van de verslaving en de daaruit voortkomende problematiek kan individuele begeleiding of dagbesteding onderdeel uitmaken van het afgesproken plan.

i) Doelgroepspecificatie.

En gebruik hoofdstuk 10 en 11 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding of dagbesteding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.8 Leefgebied/domein 8: Activiteiten dagelijks leven

a) Behoeftebepaling

In staat tot zelfstandig aankleden, wassen/douchen, naar het toilet gaan, verzorging tanden/huid/nagels, eten, drinken, hulpmiddelen (prothese, steunkousen, etc.) aanbrengen; zelfstandig eten bereiden, boodschappen doen, de was doen klussen in/rond huis, licht of zwaar huishoudelijk werk (schoonmaken o.a.), het huishouden organiseren, de tuin onderhouden?

b) Gewenst resultaat

(Langer) zelfstandig functioneren en blijven wonen. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Wonen, huishouden en materieel welbevinden
- ➔ Resultaat: Sociaal emotioneel functioneren
- ➔ Resultaat: sociale contacten en vrije tijd
- ➔ Resultaat: Psychisch functioneren en zingeving
- ➔ Resultaat: Persoonlijke verzorging, lichamelijke gezondheid en welbevinden
- ➔ Resultaat: Inkomen en schulden
- ➔ Resultaat: Opvoeding en gezin
- ➔ Resultaat: Contacten met instanties

- ➔ Resultaat: Mobiliteit
- ➔ Resultaat: Mantelzorgondersteuning

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Bepalen wat mensen zelf kunnen (bijvoorbeeld hulpmiddel om steunkousen aan te trekken). Als mensen voorheen op eigen kosten iemand inhurden voor het verrichten van huishoudelijke taken en er geen inkomenswijziging of aantoonbare meerkosten ontstaan in relatie tot de beperking, is geen compensatie nodig. Voor gebruikelijke hulp (wat mag verwacht worden van huisgenoten in het huishouden), zie hoofdstuk 10 voor het protocol gebruikelijke zorg. HH-1 is vanaf 1 januari 2015 een algemeen gebruikelijke (voorliggende) voorziening, georganiseerd door de markt. Iedereen die niet in staat is zijn huishouden te doen, door tijdgebrek of beperking, moet op eigen kracht een oplossing zoeken. Hierbij maken we maximaal gebruik van de eigen kracht van inwoners. Voor bestaande cliënten HH-1 geldt een overgangsrecht. Tot 1 juli 2015 behouden die cliënten hun hulp.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Mantelzorger(s) en mensen uit het netwerk geven zelf aan wat ze naast de gebruikelijke zorg kunnen en willen betekenen in het huishouden (bijvoorbeeld boodschappen doen), rondom huis of wat betreft de zorg voor de cliënt.

e) Mantelzorgondersteuning

Bespreken met mantelzorger(s), aan welke ondersteuning ze behoefte hebben en of ontlasting nodig is door de inzet van respijtzorg (bijvoorbeeld dagbesteding) of gedeeltelijke vervanging van de mantelzorg door professionele hulp (zoals verzorging via de Zorgverzekeringswet). Specifiek ter ontlasting van mantelzorgers is het mogelijk om gebruik te maken van de Toelage Hulp bij het Huishouden (HHT), zie hieronder bij h) Maatwerkvoorzieningen.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Bij algemene voorzieningen kan gedacht worden aan: technische hulpmiddelen (o.a. wasdroger of afwasmachine), boodschappenbezorgdienst (supermarkt, vrijwilligersorganisaties), kant-en-klarmaaltijden, maaltijdservice of klusservice van SWIK, de maaltijdservice of de Hulpdienst en kinderopvang (in relatie tot verzorging van kinderen/Hulp bij het Huishouden 2). Persoonlijke verzorging en verpleging zijn vanaf 2015 onderdeel van de Zorgverzekeringswet die wordt geïndiceerd door de wijkverpleegkundige of de huisarts, waarmee afgestemd wordt.

h) Maatwerkvoorziening

1. Hulp bij het Huishouden 2 (dagelijkse organisatie van het huishouden, verzorging van inwonende kinderen en het aanleren van huishoudelijke taken) met als maximum het aantal uren zoals opgenomen in de Normering huishoudelijke taken (zie hoofdstuk 12 voor het protocol toewijzing HH) kan worden aangevraagd.
2. HH2 wordt slechts verricht in de woning waar de cliënt zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben. Dit geldt ten aanzien van de woonruimtes die de cliënt daadwerkelijk in gebruik heeft of gaat nemen voor de elementaire woonfuncties. Een verder strekkende behoefte dient door de cliënt te worden aangetoond.
3. Persoonlijke verzorging voor mensen met een verstandelijke, zintuiglijke en/of psychiatrische beperking kan onderdeel uitmaken van een begeleidingstraject.

i) Doelgroepspecificatie.

Zie hoofdstuk 12 voor het toewijzen en bepalen van de omvang huishoudelijke hulp 2.

j) HH vanuit bijzondere bijstand

Mensen voor wie hulp bij het huishouden noodzakelijk is, maar die het niet kunnen betalen, kunnen in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. De noodzaak wordt bepaald aan de hand van een keukentafelgesprek door de Wmo-consulent. Deze beoordeelt de noodzaak voor de hulp bij het huishouden. De aanvragen bijzondere bijstand worden op korte termijn afgehandeld door de bijstandsconsulent, die uitsluitend een inkomens- en vermogenstoets doet.

Op basis van een draagkrachtberekening wordt beoordeeld wat een aanvrager zelf kan bijdragen voor HH. In die draagkrachtberekening wordt rekening gehouden met het inkomen en vermogen van de aanvrager. Ook vermogen, gebonden in de eigen woning, wordt meegenomen. Het gaat daarbij om de woning, die door de aanvrager en zijn gezin wordt bewoond. Dit is identiek aan de huidige uitvoering van bijzondere bijstand in onze gemeente. Of iemand het ontvangt is afhankelijk van de hoogte van het inkomen. Van het inkomen boven de voor hen geldende bijstandsnorm wordt 25% van het inkomen gezien als draagkracht.

De vergoeding bedraagt maximaal € 15,00 per uur. Voor dit tarief is het immers mogelijk particulier een hulp in de huishouding in te zetten.

3.2.9 Leefgebied/domein 9: Sociaal netwerk

a) Behoeftbepaling

Hoe ziet het sociale netwerk er uit, tevreden over het sociale netwerk, wat is de betekenis van het netwerk voor de cliënt (praktische hulp, emotionele steun, etc.) en op welke manier is de cliënt van betekenis voor het netwerk, eenzaamheidsgevoelens (nooit, soms, vaak), behoefte aan meer contact met mensen van uw eigen of andere cultuur of de eigen of andere levensbeschouwing/godsdienst?

b) Gewenst resultaat

Bijvoorbeeld: voldoende steun van familie en vrienden, geen/weinig contact met 'foute' vrienden. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Contacten met instanties
- ➔ Resultaat: Mantelzorgondersteuning

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Onderzoeken in hoeverre het gewenst is dat de cliënt ondersteund wordt bij het versterken of uitbreiden van het sociale netwerk.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bij alle andere leefgebieden komt aan de orde hoe het sociale netwerk is samengesteld en hoe de relaties zijn, wat men van elkaar verwacht en zou wensen, wat mantelzorger(s) en andere mensen uit het sociale netwerk willen en kunnen betekenen voor de cliënt. Daarnaast ook bespreken wat de cliënt voor het sociale netwerk betekent of kan betekenen.

e) Mantelzorgondersteuning

Bij alle leefgebieden is het van belang om oog te hebben voor eventuele overbelasting van mantelzorger(s) en te bezien in hoeverre het mogelijk is om de ondersteuning met meer mensen uit het sociale netwerk te delen.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Er zijn diverse methodes om het sociale netwerk te vergroten zoals MEE en diverse maatjesprojecten bij welzijn- en zorgorganisaties.

h) Maatwerkvoorziening

Onderdeel van een begeleidingstraject kan zijn het versterken of uitbreiden van het sociale netwerk als er specifieke expertise nodig is van een beperking.

i) Doelgroepspecificatie.

En gebruik hoofdstuk 10 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.10 Leefgebied/domein 10: Maatschappelijke participatie

a) Behoeftbepaling

Deelnemer van een maatschappelijke groep (bijvoorbeeld kerk of adviesraad), doen van vrijwilligers werk, deelname aan georganiseerde activiteiten (sport, hobby's, cursus, etc.), op de hoogte van voorzieningen/activiteiten in de buurt, betrokken bij activiteiten in de buurt?

b) Gewenst resultaat

Vergroting van maatschappelijke participatie indien de cliënt dat wenst. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Werken/dagbesteding/opleiding
- ➔ Resultaat: Mobiliteit

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Bijvoorbeeld: de cliënt kan zelf met beperkte aansporing initiatief nemen om activiteiten te ondernemen, lid te worden van een vereniging, etc.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Bijvoorbeeld: (tijdelijke) begeleiding door mantelzorger(s) of anderen uit het netwerk bij de (eerste stappen richting) deelname aan activiteiten.

e) Mantelzorgondersteuning

Uitbreiding van de maatschappelijke participatie kan mantelzorger(s) ontlasten.

f) en g) Voorliggende voorzieningen

Er is een breed aanbod van vrijetijdsbesteding: van sportverenigingen, fitnesscentra, hobbycentra, cursussen (bijvoorbeeld cursusaanbod via Welzijn het seniorennetwerk), activiteiten ouderenbonden, amateurkunst (theater- en muziekverenigingen, koren) tot buurtactiviteiten.

h) Maatwerkvoorziening

In principe kan de gemeente toeleiden naar de algemene voorzieningen, maar soms kan (tijdelijk) een begeleidingstraject nodig zijn om de deelname aan algemene voorzieningen te begeleiden en expertise over te dragen aan de organisatie van de algemene voorziening.

Specifiek voor sportdeelname is het mogelijk om eenmalige tegemoetkoming voor meerkosten te ontvangen voor een sportvoorziening voor recreatief sportgebruik via de bijzondere bijstand.

i) Doelgroepspecificatie.

En gebruik hoofdstuk 10 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.11 Leefgebied/domein 11: Justitie

a) Behoeftebepaling

Is de cliënt wel eens in aanraking geweest met politie of justitie (regelmatig/maandelijks, incidenteel/eens per jaar of zelfden tot nooit)?

b) Gewenst resultaat

Bijvoorbeeld: voorkomen van recidive. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Sociaal emotioneel functioneren
- ➔ Resultaat: sociale contacten en vrije tijd
- ➔ Resultaat: Psychisch functioneren en zingeving
- ➔ Resultaat: Inkomen en schulden
- ➔ Resultaat: Opvoeding en gezin

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen

Afhankelijk van de cliëntsituatie en de mogelijkheden en wensen van het sociale netwerk.

d) Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk

Is afhankelijk van de samenstelling van het netwerk.

e) *Mantelzorgondersteuning*
Afhankelijk van de situatie.

f) en g) *Algemene of voorliggende voorzieningen*
Afhankelijk van de cliëntsituatie.

h) *Maatwerkvoorziening*
In het kader van het nazorgtraject (maatschappelijke opvang) van gedetineerden kan een begeleidingstraject nodig zijn met het oog op de re-integratie in de samenleving.

i) *Doelgroepspecificatie.*
En gebruik hoofdstuk 13 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

3.2.12 *Leefgebied/domein 12: Verplaatsen en vervoer*

a) *Behoeftebepaling*
Zelfstandig verplaatsen binnenshuis: in/uit bed komen, opstaan uit stoel, lopen, traplopen, in/uit huis gaan, frequentie vallen, gebruik loophulpmiddel? Buitenshuis lokaal verplaatsen: buiten wandelen, fietsen, reizen met openbaar vervoer, naar instanties of familie gaan, parkeren bij huis of winkels, frequentie vallen, gebruik loophulpmiddel, zelfstandig autorijden, gebruik vervoersregelingen?

b) *Gewenst resultaat*
Afhankelijk van de vervoersbehoefte in relatie tot de activiteiten die de cliënt wil ondernemen, zo zelfstandig mogelijk verplaatsen binnens- en buitenshuis. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Werken/dagbesteding/opleiding
- ➔ Resultaat: Mobiliteit

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deelopereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) *Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen*
Afhankelijk van de cliëntsituatie en de mogelijkheden en wensen van het sociale netwerk.

d) *Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk*
Bijvoorbeeld: bespreken in hoeverre mantelzorger(s) of mensen uit het sociale netwerk de cliënt wil wegbrengen.

e) *Mantelzorgondersteuning*
Bijvoorbeeld: mantelzorger(s) ontlasten door meer mensen uit het netwerk te vragen om te helpen bij het vervoer en/of een vervoerskostenvergoeding.

f) en g) *Voorliggende voorzieningen*
- Vrijwilligersorganisaties die mensen kunnen begeleiden bij gebruik van het openbaar vervoer.
- Het openbaar vervoer dat in principe rolstoel- en rollator-toegankelijk is voor mensen met een fysieke beperking.
- Daarnaast is er de mogelijkheid van de regiotaxi.

h) Maatwerkvoorziening

- Met een systeem voor collectief vervoer of met een andere individuele voorziening dient een bepaalde afstand per jaar te worden afgelegd. Momenteel wordt het maximum van 1750 aangehouden. Daar kan van af geweken worden afhankelijk van de situatie.
- Als de cliënt mobiliteitsproblemen heeft, is een scootmobiel of aangepaste vervoersvoorziening (aangepaste fiets bijvoorbeeld) mogelijk. Dit is afhankelijk van de vervoersbehoefte.
- Indien de opties c) t/m g) geen of onvoldoende oplossing bieden, is voor volwassenen een maatwerkvoorziening mogelijk in de vorm van een vervoerskostenvergoeding. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Kampen 2015 zijn de bedragen vastgelegd voor de financiële tegemoetkomingen voor vervoermaatwerkvoorzieningen.

i) Doelgroepspecificatie.

1. Wanneer de aanvrager tevens een voorziening heeft voor de korte afstand, wordt 30% van het normbedrag verstrekt.
2. Een rolstoel kan worden geïndiceerd wanneer “dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning” noodzakelijk is. Via een (medisch) onderzoek zal bepaald worden of er een indicatie is voor een rolstoel en zo ja, in welke vorm.
3. Een scootmobiel kan worden geïndiceerd als er een substantiële vervoersbehoefte in de directe omgeving. Dat kan wanneer de gehandicapte bijvoorbeeld met een scootmobiel zelf boodschappen kan doen, familie kan bezoeken en andere vormen van vrijetijdsbesteding heeft. Indien de gehandicapte een scootmobiel wenst met een grotere actieradius (meer dan 30 a 35 kilometer enkele reis) of met een hogere snelheid (harder dan 15 kilometer per uur) zullen de meerkosten (bijvoorbeeld door aanschaf zwaardere accu) voor rekening komen van de klant.

Bij passing van een scootmobiel kunnen maximaal 3 rijvaardigheidslessen worden geïndiceerd. Indien na drie lessen de rijvaardigheid onvoldoende is om de scootmobiel te bedienen of ermee in het verkeer te begeven, dan moet de afweging gemaakt worden of een scootmobiel wel een verantwoorde voorziening is.

4. Aanvragers kunnen alleen in aanmerking komen voor het **aanpassen van de eigen auto** als zij geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en verstrekking van een vervoerskostenvergoeding niet adequaat is of niet de goedkoopst adequate oplossing vormt. Aanpassingen die voor vergoeding in aanmerking komen dienen medisch en ergonomisch noodzakelijk te zijn bijvoorbeeld:

- Aanpassingen aan de besturing van de auto (ter beoordeling van het CBR).
- Aanpassingen aan de stoel van de chauffeur / rijder .
- Aanpassingen voor het meenemen van een rolstoel in de auto (maar niet voor het meenemen van andere vervoersvoorzieningen zoals een scootmobiel).
- Aanpassingen voor het vervoer van een rolstoelgebruiker.

In het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Kampen 2015 zijn de bedragen vastgelegd voor de financiële tegemoetkomingen voor aanpassingen eigen auto.

Voor het aanpassen van de auto gelden de volgende vergoedingen. Het betreft een richtlijn waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken.

- De aanpassingskosten worden volledig vergoed tot en met het derde jaar na afgifte van kentekenbewijs 1.
- Van het vierde tot en met het zevende jaar wordt jaarlijks 20% op de maximale vergoeding gekort.
- Na het zevende levensjaar van de auto wordt aanpassen niet zinvol geacht.
- Indien de auto na aanpassing gekeurd moet worden door de Rijksdienst voor Wegverkeer (RDW) dan worden de kosten van deze keuring volledig vergoed.

Een autoaanpassing komt slechts eens in de zeven jaar voor vergoeding in aanmerking. Hierop is een uitzondering mogelijk als het een progressieve handicap betreft waardoor vaker aanpassen noodzakelijk is of wanneer het een opgroeiend kind betreft.

5. Bewoners van een Wlz-instelling met een zelfstandige vervoersbehoefte ontvangen in de regel 60% van het normbedrag als forfaitaire vergoeding. Indien het merendeel van de contacten buiten de Wlz-instelling ligt, kan een hogere vergoeding tot 100% van het normbedrag worden verstrekt. Deze hogere vervoersbehoefte moet worden aangetoond. De vervoersbehoefte is mede afhankelijk van het soort Wlz-instelling; de mate van zelfstandig wonen.

Uitzondering: bewoners uit de gezinsvervangende tehuizen en regionale instellingen voor beschermd wonen; zij ontvangen 100% van het normbedrag.

3.2.13 Leefgebied/domein 13: Communicatie

a) *Behoeftebepaling*

Hoe gaat het lezen, spreken en schrijven, gebruik computer en telefoon, Nederlands of andere taal, problemen met zien of horen, iets duidelijk maken, problemen om andere mensen te begrijpen?

b) *Gewenst resultaat*

Afhankelijk van de wensen van de cliënt verbetering van de communicatie op bepaalde gebieden. Dit sluit aan op:

- ➔ Resultaat: Sociaal emotioneel functioneren
- ➔ Resultaat: Sociale contacten en vrije tijd,
- ➔ Resultaat: Contacten met instanties

(voor een toelichting op de ingekochte producten die tot een bepaald gewenst resultaat leiden zie deellovereenkomst bijlage 2 en het instructieboek inkoop)

c) *Eigen kracht, gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen*

Afhankelijk van de cliëntsituatie.

d) *Rol mantelzorger(s) en sociaal netwerk*

Afhankelijk van de cliëntsituatie en de mogelijkheden en wensen van het sociale netwerk.

e) *Mantelzorgondersteuning*

Afhankelijk van de situatie.

f) en g) *Voorliggende voorzieningen*

Hulpmiddelen (bril, gehoorapparaat, etc.) via Zorgverzekeringswet, hulpmiddelen ten behoeve van opleiding of werk (via UWV, straks deels Participatiewet).

- Tolk
- Doventolk: landelijke voorziening

h) *Maatwerkvoorziening*

Het oefenen van vaardigheden om de communicatie te verbeteren kan onderdeel zijn van een begeleidingstraject

i) *Doelgroepspecificatie.*

En gebruik hoofdstuk 10 voor het bepalen van de omvang van de maatwerkvoorziening begeleiding. Hierin staan de richtlijnen voor de inzet van de diverse soorten begeleiding (individueel of groep).

5. Persoonsgebonden budget

5.1 PgbPlan

De gemeente toetst vooraf of de kwaliteit bij de pgb-houder voldoende is gegarandeerd. De aanvrager maakt dit inzichtelijk in het plan van aanpak. In het Pgb plan moet in ieder geval zijn opgenomen: - Beschrijven op welke wijze de kwaliteit is geborgd (kwalificatie zorgverlener m.n.);

- Hoe de veiligheid is geborgd;
- Hoe de gestelde doelen worden bereikt;
- Hoe en wanneer wordt geëvalueerd;
- Hoe de ondersteuning is afgestemd op de cliënt;
- Bij ondersteuning van kinderen is een VOG (Verklaring omtrent gedrag) van de zorgverlener vereist; deze verplichting geldt niet voor zorgverleners uit het sociale netwerk.

5.2 Afwegingskader informele hulp Pgb

Alleen in uitzonderingssituaties bij zwaarwegende redenen is inzet van een pgb door mensen uit het sociale netwerk van de cliënt mogelijk. Met dien verstande dat uit het onderzoek en de gesprek(ken) blijkt wat het sociale netwerk kan en wil doen (inclusief toepassing van het protocol gebruikelijke zorg) en voor welk onderdeel een maatwerkvoorziening nodig is. Daarbij is belangrijk dat de budgethouder motiveert waarom een informele hulp de voorkeur heeft, daarbij mag de informele hulp geen enkele druk hebben uitgeoefend op de budgethouder. Bij de beoordeling of sprake is van hulp die het sociale netwerk zonder betaling kan bieden en of bij wijze van uitzondering de inzet van het sociale netwerk met een pgb betaald kan worden, spelen in elk geval de volgende aspecten een rol:

- het type hulp dat wordt geleverd;
- de frequentie van de hulp;
- is er sprake van een tijdelijke hulpvraag of van hulp over een lange periode;
- de mate van verplichting (kan degene die de hulp levert een keer overslaan als hij/zij ziek is of op vakantie wil, of is dit niet mogelijk?)

5.3 Eigen verantwoordelijkheden van de budgethouder

De budgethouder is zelf verantwoordelijk voor:

- het inkopen van de maatwerkvoorziening;
- het onderhoud, de reparaties en de verzekering als de maatwerkvoorziening een hulpmiddel betreft.

5.4 Hoogte pgb

In het gemeentelijk Besluit zijn de hoogtes van de te hanteren uurtarieven, de voorwaarden voor diensten en de maximale hoogte van een pgb voor zaken nader uitgewerkt.

5.5 Trekkingsrecht

In de Wmo 2015 is de verplichting opgenomen dat gemeenten het pgb uitbetaalt in de vorm van trekkingsrecht. Dit houdt in dat de gemeente het pgb niet op de bankrekening van de budgethouder stort, maar op rekening van het servicecentrum pgb van de Sociale Verzekerings Bank (SVB). De budgethouder laat via declaraties of facturen aan de SVB weten of de ingekochte hulpmiddelen en diensten zijn geleverd. De SVB zorgt vervolgens voor de uitbetaling aan de zorgverlener of leverancier. De niet- bestede pgb bedragen worden door de SVB na afloop van de verantwoordingsperiode terugbetaald aan de gemeente.

5.6 Pgb-controle

Periodiek of steekproefsgewijs onderzoekt het college uit het oogpunt van kwaliteit of het pgb juist is besteed.

5.7 Uitbetaling eenmalige Pgb's 2015

In 2015 worden de eenmalige Pgb's niet volgens het trekkingsrecht uitbetaald.

6. Kwaliteitseisen aanbieders maatschappelijke ondersteuning

Onder kwaliteitsinstrumenten verstaan we begrippen als richtlijnen, standaarden, samenwerkingsafspraken, protocollen en productbeschrijvingen die tot doel hebben de ondersteuning voor de inwoner te optimaliseren. Deze instrumenten worden in de huidige Wmo vanaf 2007 toegepast. In de Wmo 2015 wordt aandacht besteed aan de kwaliteit in artikel 3.1 t/m 3.4 Wmo 2015). De gemeente dient zelf een kwaliteitsstandaard maatschappelijk ondersteuning te ontwikkelen. De kwaliteitsstandaard richt zich op de volle breedte van de Wmo (algemene- en maatwerkvoorzieningen). In deze beleidsregels richten we ons op nieuwe onderdelen van kwaliteitseisen, waaronder het klantervaringsonderzoek, de rol en functie van de toezichthoudende ambtenaar, werkwijze bij klachten (onafhankelijk vertrouwenspersoon).

6.1 Klantervaringsonderzoek

Jaarlijks dienen gemeenten uitvraag te doen naar de ervaringen van inwoners (i.p.v. meten van tevredenheid) die maatschappelijke ondersteuning hebben ontvangen. De ministeriële regeling geeft nadere regels over de inrichting van het onderzoek. Het onderzoek is bedoeld om te meten hoe inwoners de aan hen geboden maatschappelijke ondersteuning ervaren en geeft de gemeente input voor de lokale beleidscyclus. Vanwege de veranderingen en het implementeren van nieuwe taken is het voor 2015 niet verplicht om het klantervaringsonderzoek uit te voeren. De verwachting is dat er met een standaard vragenlijst zal worden gewerkt, zodat benchmarking mogelijk is. Een eerste rapportage zal in 2016 verschijnen en ervaringen beschrijven uit 2015. Medio 2015 is de verwachting dat VNG met de conceptvragenlijst komt.

6.2 Klachten

Uitgangspunt is het voorkomen van klachten en bezwaren en het voorkomen van juridisering wanneer klachten of bezwaren zich voordoen. Klachtbehandeling is laagdrempelig en informeel met oog voor maatwerk en persoonlijk contact. Voor de werkwijze bij klachten zie het protocol klachtprocedure van de gemeente Kampen.

6.3 Toezichthoudende ambtenaar

Het college is verplicht een toezichthoudende ambtenaar aan te stellen. Dit betreft een nieuwe functie. De toezichthoudende ambtenaar moet toezien dat de uitvoering van de taken door derden aan deze kwaliteitsvereisten voldoet. Het gaat hier niet (alleen) om controleren, maar juist ook om voortdurend monitoren en in gesprek zijn en blijven over de kwaliteit van de dienstverlening én de meetinstrumenten die daarvoor ingezet worden. De gemeente Kampen heeft voor 2015 de eenheidsmanager Maatschappelijke Ontwikkeling formeel als toezichthouder Wmo aangewezen. In 2015 wordt de functie verder vormgegeven.

6.4 Calamiteitenprotocol

Voor de melding en het (laten) doen van onderzoek naar aanleiding van calamiteiten stelt het college van B en W een Sociaal Calamiteitenprotocol Wmo en Jeugdwet vast met als doel herhaling van calamiteiten te voorkomen.

7. Opvragen informatie

Eén van de uitgangspunten van de decentralisaties is dat de eigen verantwoordelijkheid van burgers voorop staat. Burgers die vrijwillig een beroep doen op hulp hebben zélf de regie over hun gegevens. Voor eventuele uitwisseling is altijd hun toestemming nodig. Om die toestemming zal dus altijd gevraagd moeten worden. Voordat de professional besluit samen te werken met andere professionals en wel of geen informatie over een inwoner met andere professionals te delen, dient hij/zij zorgvuldig af te wegen waarmee het uiteindelijke belang van de inwoner het meest gediend is: het respecteren van diens privacy, of een inbreuk op deze privacy (en het eventueel doorbreken van de geheimhoudingsplicht). Gegevensuitwisseling is mogelijk wanneer:

- Als de inwoner hiervoor (expliciet) toestemming geeft, of
- Als de wet (Jeugdwet, Wmo, Participatiewet e.d.) het toestaat.
- Als de veiligheid van de inwoner in het geding is (zie bijzondere situaties)

In geval van gegevensuitwisseling gelden o.a. de voorwaarden van de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Dat houdt onder meer het volgende in:

- De betrokkene kan op verzoek inzicht krijgen in de eigen gegevens, in welke gegevens met
- welke partijen zijn uitgewisseld en welke (vroeg)signalen zijn gemeld;
- Als informatie niet direct getoond kan worden (bijvoorbeeld in het gedwongen kader) wordt achteraf alsnog inzichtelijk gemaakt welke gegevens zijn ingezien of uitgewisseld;
- Het doel is niet te bereiken met een ander (of minder vergaand) middel (subsidiariteitsbeginsel);
- Daarnaast geldt het proportionaliteitsbeginsel, wat betekent dat er alleen strikt noodzakelijke gegevens worden uitgewisseld.

Soms is het noodzakelijk dat professionals persoonsgegevens met elkaar uitwisselen, bijvoorbeeld om verschillende vormen van zorg op elkaar af te stemmen of als de veiligheid van betrokkenen of omgeving in het geding is. Als uitwisseling van persoonsgegevens écht noodzakelijk is, dan kan dat in bijzondere gevallen ook zónder toestemming van de betrokken persoon. Voorwaarde is wel dat de gemeente dit samen met alle hulpverleners goed regelt.

7.1 Externe advisering

In artikel 13 van de Verordening staat vermeld dat het college een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies kan vragen als het dit van belang acht voor de beoordeling van de aanvraag om een maatwerkvoorziening. Een advies kan onderdeel uitmaken van het onderzoek naar de noodzaak voor een maatwerkvoorziening.

Wat uit jurisprudentie vooral naar voren komt, is dat de gemeente heel zorgvuldig moet kijken naar de manier waarop het advies tot stand is gekomen. Bovendien worden eisen gesteld ten aanzien van de formulering en de onderbouwing van het verstrekte advies. Zo is het onder andere van belang of de juiste behandelaars/specialisten zijn betrokken bij het onderzoek. De adviseur is verplicht de medische adviezen te verstrekken conform vastgestelde richtlijnen.

7.2 Vraagstelling en rapportage

De vraagstelling aan de medisch adviseur moet dusdanig zijn geformuleerd, dat het de adviseur duidelijk wordt welke informatie aan hem wordt gevraagd.

In een advies volgens een gekantelde benadering onderzoekt en bespreekt de indicatieadviseur de volgende zaken:

- de aanwezige functionele mogelijkheden en hoe de burger deze optimaal kan benutten en versterken in relatie tot het specifieke knelpunt.
- de zelfredzaamheid en participatie in bredere zin. In het onderzoek wordt gekeken naar het herstel- en participatiegedrag van de burger. Wat kan de burger zelf doen? Er is immers een duidelijke, wederzijds afhankelijke relatie tussen mogelijkheden hebben (het vermogen) en mogelijkheden gebruiken (het functioneren).

Medische gegevens van de behandelaars mogen alleen met toestemming van de burger worden opgevraagd. In het verzoek om deze informatie moet bovendien staan welke adviserende arts de gegevens nodig heeft, bij wie de gegevens opgevraagd worden, om welke informatie het precies gaat en waarom deze informatie precies nodig is.

Uitgangspunten waar de medisch adviseur tevens rekening mee dient te houden zijn:

Het betreft een advies, de gemeente neemt het besluit ten aanzien van een maatwerkvoorziening;

- Bij medische keuring is fysiek contact met de burger noodzakelijk;

- Er dient, waar mogelijk, afstemming plaats te vinden met medische keuring ten behoeve van Wlz-zorg om de belasting voor de burger tot een minimum te beperken;
- Het onderzoek wordt snel na de opdracht door de gemeente uitgevoerd en het advies wordt conform contracteisen verzonden;
- Het onderzoek wordt klantgericht uitgevoerd. Dit heeft voornamelijk betrekking op bejegening, communicatie en informatie.

7.3 Spoedeisende situatie

Indien er sprake is van een spoedeisende situatie, dan is het college, na de melding, gehouden onverwijld een vorm van noodzakelijke ondersteuning te bieden. De uitkomst van het onderzoek hoeft dan niet afgewacht te worden. De inzet van deze ondersteuning is tijdelijk.

8. Overige regels

8.1 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen van deze beleidsregels indien toepassing van de beleidsregels tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

8.2 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als: "Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Kampen 2015".
2. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.
3. Het "Verstrekkingenbeleid voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007 gemeente Kampen" wordt ingetrokken.

Vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders op 12 mei 2015.

9. Algemeen gebruikelijk protocol

Het principe van 'gebruikelijke zorg' heeft een verplichtend karakter en hierbij wordt geen onderscheid gemaakt op basis van bijvoorbeeld sekse, religie, cultuur, gezinssamenstelling en de wijze van inkomensverwerving.

Gebruikelijke zorg door (jonge) huisgenoten

Gebruikelijke zorg heeft een verplichtend karakter. Dit houdt in dat er zowel van volwassenen als jonge huisgenoten een bijdrage wordt verlangd in het huishouden. Hierbij dient echter wel rekening te worden gehouden met de ontwikkelingsfase van kinderen.

Voor gezonde jonge huisgenoten geldt:

- Huisgenoten tot 5 jaar leveren geen bijdrage aan het huishouden
- Huisgenoten van 5 tot en met 12 jaar worden naar eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien)
- Huisgenoten van 12 tot en met 17 jaar kunnen helpen bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen, kleding in de wasmand gooien) en hun eigen kamer op orde houden (rommel opruimen, stofzuigen en bed verschonen)
- Huisgenoten van 18 tot en met 22 jaar kunnen een eenpersoonshuishouden voeren. Dit wil zeggen; schoonhouden van sanitaire ruimte, keuken en een kamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen. Indien nodig kan ook de opvang en/of verzorging van jongere gezinsleden tot hun taken behoren.

In het protocol 'Gebruikelijke Zorg' (CIZ, 2005) wordt dit benoemd als: 2 uur uitstelbare taken en 3 uur niet uitstelbare taken per week. Onder uitstelbare taken wordt verstaan; boodschappen doen, zwaar huishoudelijk werk en wasverzorging. Onder niet-uitstelbare taken wordt verstaan: maaltijden verzorgen, licht huishoudelijk werk, gezonde kinderen opvangen/verzorgen en dagelijkse organisatie van het huishouden voeren.

In een uitspraak van de rechtbank Rotterdam wordt echter niet gesproken over uren maar over het kunnen voeren van een eenpersoonshuishouden.

Huisgenoten vanaf 23 jaar kunnen de huishoudelijke taken volledig overnemen wanneer de cliënt uitvalt.

Niet gewend zijn of de vaardigheid missen

Redenen als 'niet gewend zijn om' of 'geen huishoudelijke werk willen en/of kunnen verrichten' leiden niet tot een aanspraak. In die situaties kan een tijdelijke indicatie afgegeven worden voor het aanleren hiervan. De taak wordt dan niet overgenomen maar via instructies gestuurd.

Zorgplicht voor kinderen

Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Zij dienen te zorgen voor de opvoeding van hun kinderen, het zorgen voor hun geestelijke en lichamelijke welzijn en het bevorderen van de ontwikkeling van hun persoonlijkheid als ook zorg bij kortdurende ziekte.

De hoeveelheid zorg is afhankelijk van de leeftijd en ontwikkeling van het kind (zie onderstaande opsomming). Bij uitval van een van de ouders dient de andere ouder de zorg voor de kinderen over te nemen. Waarbij van hen wordt verwacht dat zij maximaal zoeken naar eigen oplossingen: zorgverlof, mantelzorg en andere voorliggende voorzieningen.

De zorgplicht vervalt niet bij echtscheiding of beëindigen van de relatie. Maar er dient wel rekening gehouden te worden met de eventueel door de rechtbank vastgelegde afspraken.

Zorgplicht voor gezonde kinderen/ kinderen van 0 tot en met 4 jaar:

- kunnen niet zonder toezicht van volwassenen
- moeten volledig verzorgd worden; aan- en uitkleden, eten en wassen
- zijn tot 4 jaar niet zindelijk
- hebben begeleiding nodig bij hun sport/spel- en vrijetijdsbesteding, hebben dit niet in verenigingsverband
- zijn niet in staat zich zonder begeleiding in het verkeer te begeven

Kinderen van 5 tot en met 11 jaar:

- kunnen niet zonder toezicht van volwassenen
- hebben toezicht nodig (en nog maar weinig hulp) bij hun persoonlijke verzorging
- zijn overdag zindelijk en 's nachts merendeel ook
- sport- en hobbyactiviteiten in verenigingsverband, gemiddeld 2x per week
- hebben bij hun vrijetijdsbesteding alleen begeleiding nodig in het verkeer wanneer zij van en naar hun activiteiten gaan
- hebben vanaf 5 jaar een reguliere dagbesteding op school, oplopen van 22 tot 25 uur per week

Kinderen van 12 tot en met 17 jaar:

- hebben geen hulp (en maar weinig toezicht) nodig bij hun persoonlijke verzorging
- hebben geen voortdurend toezicht nodig van volwassenen; kunnen vanaf 12 jaar enkele uren alleen gelaten worden, kunnen vanaf 16 jaar dag en nacht alleen gelaten worden, kunnen vanaf 18 zelfstandig wonen
- sport- en hobbyactiviteiten in verenigingsverband, onbekend aantal keer per week
- hebben bij hun vrijetijdsbesteding geen begeleiding nodig in het verkeer
- hebben tot 18 jaar een reguliere dagbesteding op school/opleiding

Uitzonderingen bij bijzondere typen leefsituaties

Bij een aantal typen leefsituaties wordt anders omgegaan met het begrip 'duurzaam huishouden' waardoor er mogelijk geen/beperkt sprake zal zijn van 'gebruikelijke zorg'.

Kamer huren bij cliënt

Als een cliënt een kamer verhuurt aan een derde wordt de huurder niet tot de leefeenheid gerekend. De huurder wordt in staat geacht de gehuurde ruimte(n) schoon te houden en een evenredige bijdrage te leveren aan gezamenlijke ruimten. In de berekening van de omvang van de hulp wordt het schoonmaken van gehuurde ruimte(n) dus niet meegerekend.

Geclusterd wonen

Een cliënt woont zelfstandig, met meerdere mensen in een huis zonder hiermee een leefeenheid te vormen. Met andere woorden; de cliënt vormt geen duurzaam huishouden met de huisgenoten. In dergelijke situaties heeft men in ieder geval wel een eigen woon/slaapkamer en de overige ruimten worden in meer of mindere mate gemeenschappelijk gebruikt. In de berekening van de omvang van hulp wordt het schoonmaken van de eigen woonruimte(n) en slechts een evenredig deel van de gemeenschappelijke ruimten meegerekend.

Leef- en woongemeenschappen

Een cliënt zelfstandig met meerdere mensen in een gebouw en vormt hiermee wel een leefeenheid. Met andere woorden; cliënt vormt een duurzaam huishouden met de huisgenoten. Vrijwel alle leefgemeenschappen kennen een of meer gezamenlijke bindende factoren, meestal met een religieuze of spirituele inhoud. Een voorbeeld hier van zijn kloostergemeenschappen waarbij er sprake is van een leefeenheid, maar de taakverdeling zich niet leent voor overname. In die situaties kan een cliënt hulp krijgen voor het schoonmaken van de eigen kamer en een evenredig deel van het schoonmaken van de gemeenschappelijke ruimten die vallen binnen het niveau van de sociale woningbouw. Bibliotheken, gebedsruimten etc. vallen buiten het niveau van de sociale woningbouw en behoren daardoor tot de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenschap.

Uitzonderingen voor gebruikelijke zorg

In een aantal situaties waarbij er sprake is van een 'duurzaam huishouden' mag er worden afgeweken van het principe van 'gebruikelijke zorg':

Medisch geobjectiveerde aandoening

Als uit objectief onderzoek blijkt dat een huisgenoot aantoonbare beperkingen heeft op grond van een aandoening, beperking, handicap of probleem, waardoor redelijkerwijs de taken niet overgenomen kunnen worden, is 'gebruikelijke zorg' niet van toepassing.

Symptomen die zouden kunnen wijzen op overbelasting

Overbelasting kan worden veroorzaakt door een combinatie van symptomen van lichamelijke en/of

psychische aard en wordt bepaald door in- en uitwendige factoren. Met andere woorden; in exact dezelfde situatie zal de ene huisgenoot wel overbelast kunnen raken, terwijl een andere huisgenoot hier geen of minder last van heeft. Het is daarom van belang zorgvuldig onderzoek te plegen naar de verhouding tussen draagkracht (belastbaarheid) en draaglast (belasting) en symptomen die kunnen wijzen op overbelasting. In principe zal overname van huishoudelijke taken voor een korte duur zijn, te denken valt aan 3-6 maanden. In deze periode wordt de leefeenheid de gelegenheid gegeven de onderlinge taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen. Factoren die van invloed zijn op de draagkracht zijn onder meer:

- lichamelijke conditie
- geestelijke conditie
- wijze van omgaan met problemen (coping)
- motivatie voor de zorgtaak
- sociaal netwerk

Factoren die van invloed zijn op de draaglast zijn onder meer:

- omvang en mate van (on)planbaarheid van zorgtaken
- ziektebeeld en prognose
- inzicht van huisgenoot in ziektebeeld van cliënt
- woonsituatie
- bijkomende sociale problemen
- bijkomende emotionele problemen
- bijkomende relationele problemen

Mogelijke symptomen van overbelasting zijn:

- gespannen spieren, vaak in schoudergordel en rug
- hoge bloeddruk
- gewrichtspijn
- gevoelens van slapte
- slapeloosheid
- migraine, duizeligheid
- spierkrampen
- verminderde weerstand, ziektegevoeligheid
- opvliegingen
- ademnood en gevoelens van beklemming op de borst
- plotseling hevig zweten
- gevoelens van beklemming in de hals
- spiertrekkingen in het gezicht
- verhoogde algemene prikkelbaarheid, boosheid, (verbale) agressie, zwijgen
- ongeduld
- vaak huilen
- neerslachtigheid
- isolering
- verbittering
- concentratieproblemen
- dwangmatig denken, niet meer kunnen stoppen
- rusteloosheid
- perfectionisme
- geen beslissingen kunnen nemen

(Dreigende) overbelasting bij korte levensverwachting cliënt

In terminale situaties is overleg met de huisgenoten over wat draagbaar is zeer belangrijk. In deze situaties mag er soepeler worden omgegaan met het principe 'gebruikelijke zorg'.

(Dreigende) overbelasting na overlijden ouder

Indien een cliënt aangeeft overbelast te zijn door de combinatie van werk en de verzorging van de inwonende kinderen, vanwege het plotseling overlijden van de andere (inwonende) ouder, kan kortdurend huishoudelijke taken worden overgenomen. Te denken valt aan een periode van 3-6 maanden zodat de leefeenheid de gelegenheid gegeven de taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.

Voorkomen van crisis en ontwrichting bij verzorging en opvang van gezonde kinderen

Indien opvang van gezonde kinderen noodzakelijk is heeft de inzet van voorliggende voorzieningen en/of mantelzorg een verplichtend karakter. Gebruik van voorliggende voorzieningen zoals kinderopvang en crèche is gangbaar tot en met 5 dagen per week.

Als deze niet aanwezig, niet toepasbaar of uitgeput zijn, is inzet van hulp voor oppas en opvang van kinderen voor een korte periode mogelijk. Te denken valt aan een periode van 3-6 maanden zodat de ouder(s) de gelegenheid krijgt een eigen oplossing te vinden.

Ouderen met een hoge leeftijd

Als een huisgenoot een dusdanig hoge leeftijd heeft bereikt (75 jaar en ouder) kan dit leiden tot overname van de zware huishoudelijke taken die anders tot de 'gebruikelijke zorg' zouden worden gerekend. Het aanleren van nieuwe taken kan redelijkerwijs niet meer worden verwacht.

Fysieke afwezigheid in verband met werk

Er wordt geen rekening gehouden met drukke werkzaamheden, lange werkweken of veel reistijd. Over het algemeen kan alleen rekening worden gehouden met personen die vanwege hun werkzaamheden langdurig van huis zijn. Dit is bijvoorbeeld bij internationaal vrachtwagenchauffeurs, medewerkers in de off-shore of mariniers. Het gaat namelijk te ver deze mensen te dwingen een andere baan of functie te zoeken. De afwezigheid dient echter wel te voldoen aan de volgende kenmerken:

- het is inherent aan het werk;
- heeft een verplichtend karakter;
- en is voor een aaneengesloten periode van tenminste 7 etmalen.

10. Toewijzing Begeleiding

Op het moment dat uit het onderzoek blijkt dat de maatwerkvoorziening begeleiding nodig is blijven er nog drie belangrijke vragen over:

1. Welk type begeleiding biedt de meest passende oplossing? (Individuele begeleiding basis of gespecialiseerd) of groepsbegeleiding oftewel dagbesteding)
2. Welke intensiteit is het meest passend? (afhankelijk van de behoefte van de inwoner en de zwaarte van de beperking)
3. Hoe vaak is begeleiding nodig? (Kwantiteit en duur)

De bovenste vraag betreft een afweging tussen individuele of groepsbegeleiding (dit is dagbesteding). De middelste vraag heeft betrekking tot de zwaarte van de begeleiding en de onderste vraag betreft de kwantiteit en duur. Elke vraag kent een aantal afwegingen die gemaakt moeten worden om erachter te komen welk type, welke categorie en welke klasse begeleiding het meest passend is.

Individueel of groep

Om te bepalen of individuele- of groepsbegeleiding het best passend is, is een goed onderzoek van belang. In het onderzoek is uitgezocht welke problemen die de klant ervaart en welke doelen behaald kunnen worden. Zodra het doel bekend is en alle andere mogelijke oplossingen niet geschikt zijn, wordt de afweging gemaakt tussen groepsbegeleiding en individuele begeleiding. Een belangrijk aandachtspunt is dat groepsbegeleiding voorliggend is op individuele begeleiding, omdat groepsbegeleiding een goedkopere oplossing is. Bij groepsbegeleiding oftewel dagbesteding wordt een inwoner in een groep begeleid en dit is een goedkopere vorm dan individuele begeleiding, waarbij de begeleiding 1 op 1 gegeven wordt. Een combinatie van beide voorzieningen is ook mogelijk.

- Groepsbegeleiding (dagbesteding) richt zich met name op het bieden van een dagstructuur en kan de vervanging zijn van werk. Het gaat hier voornamelijk om routine en structuur.
- Individuele begeleiding richt zich op verschillende taken, zoals het ondersteunen bij of het oefenen met vaardigheden of handelingen, het overnemen van toezicht of het aansturen van gedrag. Voorbeelden zijn het structureren van het huishouden, sociale contacten aangaan, vaardigheden voor zelfregie, begeleiding bij alle dagelijkse verrichtingen en taken buitenshuis oppakken. Deze lijst is niet limitatief. Het betreft hier wel de 1 op 1 begeleiding, van een professional aan een inwoner.

Begeleiding Basis of speciaal (1 op 1 begeleiding)

Het onderscheid tussen begeleiding basis of begeleiding gespecialiseerd individuele begeleiding: basis of speciaal) hangt nauw samen met het onderzoek, de belemmeringen die de klant ervaart en de te behalen doelen.

De definitie vanuit de AWBZ voor begeleiding basis is:

Compensatie van de zelfredzaamheid en/of voorkoming van opname in een instelling of verwaarlozing. Ondersteunen bij beperkingen op het vlak van zelfregie over het dagelijks leven, waaronder begeleiding bij tekortschietende vaardigheden in zelfregelend vermogen. Begeleiden bij het toepassen en inslijpen van aangeleerde vaardigheden en gedrag in het dagelijks leven door herhaling en methodische interventie.

De definitie vanuit de AWBZ biedt de gemeente inzicht in het kader waarop de afgifte van de AWBZ-indicatie aan overgangsccliënten is gebaseerd. De gemeenten heeft een eigen afwegingskader om een beschikking voor individuele begeleiding te verstrekken. Deze is ruimer dan het kader van de AWBZ.

Wanneer de cliënt voor het uitvoeren van taken aansturing of ondersteuning nodig heeft, maar het niet noodzakelijk is om taken volledig en daadwerkelijk over te nemen, wordt gesproken van begeleiding **basis**. Voordat deze hulp geboden wordt, zal gekeken worden naar de mogelijkheden van het sociale netwerk/mantelzorg en/of de vaardigheden in een groep geboden kunnen worden (dagbesteding die voorliggend is op individuele begeleiding). Zodra mantelzorg/sociaalnetwerk ingezet kunnen worden, zal er geen beroep gedaan hoeven te worden op een maatwerkvoorziening (dagbesteding zijnde voorliggend op individuele begeleiding basis). Indien er wel een beroep gedaan moet worden op individuele begeleiding en/of er is sprake is van een risico op verslechtering of verwaarlozing dan is begeleiding basis als maatwerk nodig. Ook als de zelfredzaamheid van de klant beperkt is en het netwerk niet in staat is dit te compenseren, kan er (deskundige) hulp nodig zijn bij het uitvoeren van taken en het vasthouden van een normaal dagritme.

Begeleiding **speciaal** wordt ingezet bij mensen die begeleiding nodig hebben en waarbij sprake is van Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) en/of psychische problematiek. Ook hier geldt dat begeleiding speciaal ingezet wordt, nadat geconstateerd is dat individuele begeleiding basis niet meer voldoende is. De volgorde om te komen tot inzet van individuele begeleiding is het afpellen van de mogelijkheden tot hulp vanuit:

- Sociaal netwerk/mantelzorg
- Dagbesteding (begeleiding in groepsverband)
- Individuele begeleiding basis
- Individuele begeleiding gespecialiseerd (voor mensen met psychische problematiek en NAH, waarbij begeleiding basis niet meer volstaat).
-

Maatwerk

De gemeente kiest ervoor om geen indicatieschema op te stellen waarin bovenstaande afwegingen gescoord kunnen worden om op een bepaald product uit te komen. De nadruk wordt gelegd op het onderzoek en maatwerk, waar in elk geval gekeken wordt naar genoemde afwegingen maar ook naar andere factoren die van invloed kunnen zijn op de benodigde maatwerkvoorziening.

Omvang

Om erachter te komen hoe vaak de cliënt begeleiding nodig heeft, wordt gekeken naar de doelen die de cliënt met de maatwerkvoorziening begeleiding wil bereiken.

Omvang Begeleiding Basis of Speciaal

Individuele begeleiding wordt vastgesteld in uren, minimaal 1 uur maximaal 13 uur per week. Meer uren per week zijn indien nodig duidelijk gemotiveerd mogelijk. Hier wordt een offerte voor gevraagd bij twee aanbieders. De omvang van de indicatie (het aantal uren begeleiding) is gebaseerd op de optelsom van de duur van de betreffende activiteiten: Dus welke activiteiten zijn nodig, hoeveel tijd kosten deze activiteiten, hoe vaak per week en zijn de activiteiten planbaar of niet planbaar of is er ook vaak toezicht nodig? Om te objectiveren hoeveel tijd er nodig is voor activiteiten en in welke frequentie gebruik zal worden gemaakt van een normtijden- overzicht (klassen 1 t/m 5) dat is gebaseerd op de Indicatiewijzer van het CIZ en is aangepast aan de Wmo-werkwijze.

Er is gekozen om het principe van klasse aan te houden in verband met het overgangsrecht. Het Rijk heeft aangegeven dat cliënten zorg gerelateerd aan hun klasse behouden. De trajectbedragen op basis waarvan het maatwerk uitbetaald wordt aan de aanbieder is per klasse bepaald voor de begeleiding en begeleiding speciaal. De klant krijgt een beschikking op basis van een klasse; de aanbieder bepaalt samen met de klant hoeveel uur zorg per week er binnen de klasse ingezet gaat worden.

Persoonlijke Verzorging (Wmo)

Een klein deel van de persoonlijke verzorging is overgeheveld naar de gemeenten. Dit zijn de cliënten die persoonlijke verzorging ontvangen op basis van hun grondslag GGZ of cliënten die verstandelijk beperkt zijn. De overgangsccliënten die persoonlijke verzorging ontvangen met een grondslag V&V (psychogeriatrisch of somatisch), VG of LG zijn overgeheveld naar de zorgverzekeringswet en ontvangen wijkverpleging.

De trajectbedragen voor persoonlijke verzorging (PV) zijn gelijk getrokken aan die van Begeleiding (individueel/basis). Voor de Wmo en de inzet van persoonlijke verzorging is zelfredzaamheid van belang om te bepalen of burger PV krijgt. Het betreft uitvoeren van noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en/of het voeren van een gestructureerd huishouden. De behoefte aan verzorging hangt samen met de behoefte aan begeleiding. Hierbij geldt dat er **geen** medische behoefte is of een hoog risico daarop. Indien dit wel het geval is, dan is er sprake van een aanspraak op de zorgverzekeringswet, namelijk de wijkverpleging.

Met overgangsrecht is alleen de PV overgekomen van cliënten die de grondslag psychisch en verstandelijk beperkt hebben. Ouderen zijn niet overgedragen, maar de verwachting is dat als nieuwe burgers zich melden en er is geen verband met de behoefte aan geneeskundige zorg of een verhoogd risico daarop, de gemeente persoonlijke verzorging aan deze groep ouderen gaat verlenen.

Persoonlijke verzorging op grond van de Wmo kan bestaan uit hulp bij de algemene dagelijkse verrichtingen (ADL), waaronder in en uit bed komen, aan- en uitkleden, bewegen, lopen, lichamelijke hygiëne, toiletbezoek, eten/drinken, medicijnen innemen, ontspanning en sociaal contact.

Klassen 1 t/m 5 en maatwerk

De Klassenindeling geeft aan hoeveel uren begeleiding een cliënt gemiddeld per week nodig heeft om tot resultaat te komen. Dit is vooral ter inschatting van de FO medewerker. De FO medewerker schat de klasse in en de aanbieder bepaalt samen met de inwoner hoeveel uur zorg er per week ingezet wordt. De FO- medewerker beschikt dus niet op basis van uren.

Klasse 1 is tot 2 uur per week

Klasse 2 is van 2 tot 4 uur per week

Klasse 3 is van 4-7 uur per week

Klasse 4 is van 7 tot 10 uur per week

Klasse 5 is van 10 tot 13 uur per week.

Als er meer dan 13 uur individuele begeleiding nodig is volgt een offertetraject. Op basis van de uitvraag van de FO medewerker wordt bij drie aanbieders (keuze van cliënt) een offerte opgevraagd.

Omvang Dagbesteding

Dagbesteding (begeleiding groep) wordt vastgesteld in dagdelen en dus niet in uren. Een dagdeel staat gelijk aan maximaal 4 aaneengesloten uren. Het maximum is 9 dagdelen dat is gelijk aan een in Nederland gebruikelijke 36-urige werkweek. De omvang van het aantal dagdelen Begeleiding Groep is afhankelijk van:

- de noodzaak (hoeveel structuur, activering, toezicht etc. is nodig? Wat biedt het eigen netwerk of de voorliggende voorzieningen, hoe belast is de mantelzorg etc.)
- de mogelijkheden van de cliënt (hoeveel kan de cliënt fysiek en mentaal aan)
- het doel dat begeleiding groep voor deze specifieke cliënt heeft (als een doel is: een zinvolle dagbesteding, ter vervanging van arbeid ,dan worden bijvoorbeeld 8 of 9 dagdelen geïndiceerd; vergelijkbaar met een werkweek)
- de mogelijkheden van de specifieke dagbestedinggroep (bij het werken in groepen is groepsdynamiek essentieel. Hiermee dient rekening gehouden te worden om de voorziening effectief te laten zijn. Aangezien gemeente indiceert en de hulp effectueert (als een soort CIZ en zorgkantoor in één) zal ook dit element bij de indicatie moeten worden betrokken.

11. Toewijzing dagbesteding

Dagbesteding werd ook wel Begeleiding Groep (begeleiding in groepsverband) genoemd.

Richtlijn dagbesteding: Aantal dagdelen per week, afhankelijk van behoefte en problematiek. Dagbesteding is voorliggend op individuele begeleiding (basis of gespecialiseerd). Voor het bepalen van het soort dagbesteding gaan we uit van doelgroepen. De doelgroepen hebben gelijkenis met de grondslagen.

Doelgroepen:

GGZ: Geestelijke Gezondheidszorg. Mensen met psychische of psychiatrische problematiek

VG: Mensen met een verstandelijke beperking

LG: Mensen met een lichamelijke beperking en/of NAH

V&V: Verpleging en Verzorging (ouderen met somatische problematiek en/of psycho-geriatrische problematiek))

ZG: mensen met een zintuiglijke beperking

Dagbesteding Omschrijving:

- Activiteiten in groepsverband met begeleiding voor mensen met psychiatrische, psychogeriatrische, verstandelijke, lichamelijke en/of somatische beperkingen, gericht op aanleren van dagstructuur en -ritme
- handhaven en bevorderen van zo zelfstandig mogelijk functioneren
- voorkomen van achteruitgang in fysieke, cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden
- ontwikkelingsgerichte activiteiten, indien mogelijk gericht op toeleiding naar arbeidsmatige dagbesteding of (begeleid) werk
- gezondheidbevorderende activiteiten
- ontlasting van mantelzorgers

Soorten dagbesteding:

Dagactiviteit basis

In principe voor oudere cliënten vallend onder de doelgroep verzorging en verpleging met bovenstaande kenmerken. Deze dagbesteding is voorliggend op de soorten "module cliëntkenmerk PG, en "module cliëntkenmerk som-ondersteunend".

Definitie vanuit de AWBZ:

Dagbesteding gericht op bijhouden van vaardigheden; eventueel aangevuld met lichte assistentie bij persoonlijke zorg. Het dagprogramma is bedoeld voor mensen met matige tot zware beperkingen. Er is een duidelijke verzorgingsbehoefte en/of begeleidingsbehoefte (waar onder lichte dementie, NAH). Het dagprogramma zal bijdragen aan verlichting van sociaal isolement van de betreffende cliënt, of aan verlichting van de zorg thuis door mantelzorgers

Module cliëntkenmerk (PG)

Voor oudere cliënten vallend onder de doelgroep verzorging en verpleging die Psycho-geriatrische problematiek hebben en waarvoor dagactiviteit basis niet voldoende is.

Definitie vanuit AWBZ:

Dagactiviteit in groepsverband, met intensieve begeleiding in samenhang met enige persoonlijke verzorging tijdens het dagprogramma. Meer op de achtergrond is behandeling aanwezig (accent op multidisciplinaire diagnostiek, advisering). Het dagprogramma is bedoeld voor zelfstandig wonende oudere cliënten met een intensieve begeleiding- en verzorgingsbehoefte behoefte (bijvoorbeeld bij een sterk verminderde zelfregie door dementie een verstandelijke handicap of een stabiele psychische stoornis). Het dagprogramma zal voor de cliënt doorgaans langdurig van aard zijn. Het kan tevens bijdragen tot vermindering van de belasting van mantelzorgers. Het aanbod van dagactiviteit is gericht op: ondersteuning bij de dagbesteding; handhaven en bevorderen van zo zelfstandig mogelijk functioneren; voorkomen van achteruitgang in fysieke, cognitieve en sociaal- emotionele vaardigheden. De groep waarin de ouderen worden opgevangen is meestal groter dan 6 personen.

Module cliëntkenmerk (som-ondersteunend)

Voor oudere cliënten vallend onder de doelgroep verzorging en verpleging die somatische problematiek hebben en waarvoor dagactiviteit basis niet voldoende is.

Definitie vanuit de AWBZ:

Dagactiviteit in groepsverband, waarbij begeleiding in samenhang staat met enige persoonlijke verzorging en met behandeling (op de achtergrond). Dit is een multidisciplinaire benadering. Het dagprogramma is bedoeld voor zelfstandig wonende oudere cliënten met uitgebreide beperkingen bij het dagelijks functioneren (persoonlijke zorg, mobiliteit, zelfredzaamheid), veelal samenhangend met chronische aandoeningen. Het dagprogramma - dat gedurende een lange periode wordt geboden – is gericht op het stabiliseren van functioneren en voorkomen van verergering van klachten. Het dagprogramma kan ertoe bijdragen dat de cliënt op verantwoorde wijze in de vertrouwde thuissituatie kan blijven wonen. Het kan ook bijdragen tot vermindering van de belasting van mantelzorgers. Het aanbod van dagactiviteit is gericht op: ondersteuning bij de dagbesteding en bij sociale activiteiten; stabilisering van functioneren en voorkomen van verergering van beperkingen; leren omgaan met fysieke en/of cognitieve beperkingen
De groep is meestal groter of gelijk aan 6.

Dagactiviteit VG licht

Dagactiviteit voor cliënten met een verstandelijke handicap (doelgroep is verstandelijk beperkt: zodra de inschatting is dat mensen binnen deze doelgroep het beste op hun plaats zijn, is dit soort dagbesteding het meest geschikt) die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon werk of begeleid werk (maatschappelijke integratie is niet mogelijk). De aanspraak op dit soort maatwerk geldt ook voor cliënten die 65 jaar of ouder zijn. De activiteit vindt overdag plaats, buiten de woonsituatie, in groepsverband. Het dagprogramma legt naar inhoud een accent op: arbeidsmatige dagbesteding (activiteiten met een zelfstandig karakter waarbij het vaak zal gaan om het tot stand brengen van een product of dienst, afgestemd op de mogelijkheden en interesse van de cliënt); “activering” (activiteiten gericht op zinvol besteden van de dag, aangepast aan mogelijkheden en interesse van de cliënt, waaronder handvaardigheid, expressie, beweging, belevingsactiviteiten); “activering, individueel belevingsgericht” belevingsgerichte activiteiten op een eenvoudig niveau met extra aandacht voor sfeer, geborgenheid, veiligheid, ritme en regelmaat”.
Voor mensen met een verstandelijke beperking die in een groep van meer dan 6 cliënten begeleid kunnen worden. Dagactiviteit Licht heeft betrekking op de groepsgrootte.

Dagactiviteit VG midden

Voor mensen met een verstandelijke beperking die in een groep van 5 of 6 cliënten begeleid kunnen worden. De dagbesteding VG licht is voorliggend.

Dagactiviteit VG zwaar

Voor mensen met een verstandelijke beperking die in een groep van minder dan 5 cliënten begeleid moeten worden. De dagbesteding VG midden is voorliggend.

Dagactiviteit LG licht

Dagactiviteit voor cliënten met een ernstige lichamelijke handicap (doelgroep LG) die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon werk of begeleid werk (maatschappelijke integratie is niet mogelijk). De aanspraak op deze prestatie geldt ook voor cliënten die 65 jaar of ouder zijn. Deze activiteiten vinden overdag plaats, buiten de woonsituatie, in groepsverband. Het dagprogramma legt naar inhoud een accent op zelfgekozen bezigheid en activering. De begeleiding kan ook gericht zijn op arbeidsmatig werken. Het dagprogramma biedt ruimte voor vaardigheidstraining.

Voor mensen met een lichamelijke beperking en/of NAH die in een groep van meer dan 6 cliënten begeleid kunnen worden NAH is een lichamelijke aandoening en valt onder deze doelgroep.

Dagactiviteit LG midden

Voor mensen met een lichamelijke beperking en/of NAH die in een groep van 5 of 6 cliënten begeleid kunnen worden. De dagactiviteit LG licht is voorliggend.

Dagactiviteit LG zwaar

Voor mensen met een lichamelijke beperking en/of NAH die in een groep van minder dan 5 cliënten begeleid moeten worden. De dagactiviteit LG midden is voorliggend.

Dagactiviteiten GGZ

Voor mensen met psychische problematiek (doelgroep GGZ).

Dagbesteding in groepsverband gericht op: educatie en/of arbeidsmatige activiteit voor mensen die niet maatschappelijk kunnen participeren. Het dagprogramma is bedoeld voor cliënten met een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen (onder meer sociale redzaamheid).

Educatieve en recreatieve activiteiten:

Hierbij wordt uitgegaan van een weekprogramma. Iedere week worden op vaste tijdstippen bepaalde activiteiten aangeboden in een groepssetting. Uitgaande van een gemiddelde groepsgrootte bij deze dagactiviteit (8) kan de aanbieder per type activiteit komen tot een variërend aantal deelnemers (van enkele tot wel twintig).

Arbeidsmatige activiteiten:

Hieronder vallen gestructureerde activiteiten, waarbij met de cliënt gerichte afspraken zijn gemaakt over de werkzaamheden die verricht zullen worden (er is een overeenkomst tussen cliënt en aanbieder). Het gaat om onbetaalde werkzaamheden (wél is in de praktijk een beperkte onkostenvergoeding mogelijk). Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over het aantal dagdelen dat de cliënt werkzaam is en het tijdstip waarop de werkzaamheden verricht worden.

De volgende punten zijn van belang:

- arbeidsmatige activiteiten hebben betekenis in het kader van persoonlijke ontplooiing en verkenning van individuele mogelijkheden, bijvoorbeeld gericht op het opdoen van arbeidservaring of het toeleiden naar een (on-)betaalde baan;
- arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op het aanleren en/of onderhouden van arbeidsvaardigheden; er is een stimulerend leer- en oefenmilieu;
- arbeidsmatige activiteiten zijn gericht op “herstel” van cliënten met psychiatrische en/of psychische problemen(rehabilitatiedoelen) en dragen bij aan bevordering van maatschappelijke (her-)integratie;
- arbeidsmatige activiteiten hebben een stabiliserend effect op het dagelijks leven van de cliënten en dragen op die manier bij aan het voorkomen van isolement, terugval en compensatie.

Het dagprogramma kan als strekking hebben: een toeleidingstraject naar betaalde of onbetaalde arbeid in een andere setting, of dagbesteding die plaats blijven vinden in het activiteitencentrum. De dagactiviteit GGZ kent een indeling in uren en niet in dagdelen, passend bij het karakter en de problematiek van deze doelgroep.

Vervoer

Doelgroep: volwassenen GGZ, LG, VG en V&V

Omschrijving: Voor cliënten die zelf en hun omgeving niet in een vervoersoplossing kunnen voorzien wordt vervoer van en naar de dagbesteding geregeld. Vervoer kan alleen afgegeven worden in samenhang met dagbesteding.

Duur: Aantal dagdelen per week

Richtlijn: Voor cliënten die zelf en hun omgeving niet in een vervoersoplossing kunnen voorzien wordt vervoer van en naar de dagbesteding geregeld.

Soorten vervoer:

Vervoer dagbesteding/dagbehandeling V&V

Voor ouderen die niet zelfstandig of met inzet uit directe kring of vrijwilligers naar de dagbesteding kunnen komen. Dit vervoer wordt afgegeven in combinatie met dagactiviteit basis, module cliëntkenmerk PG of som- ondersteunend.

Vervoer dagbesteding/dagbehandeling GHZ extramuraal

Voor mensen uit de gehandicaptenzorg (VG en LG incl NAH). Dit vervoer wordt afgegeven in combinatie met dagactiviteit VG of LG (licht, midden, zwaar).

Vervoer dagbesteding/dagbehandeling GHZ rolstoel extramuraal

Voor mensen uit de gehandicaptenzorg (VG en LG incl NAH) die rolstoelvervoer nodig hebben. Dit vervoer wordt afgegeven in combinatie met dagactiviteit VG of LG (licht, midden, zwaar).

Vervoer dagbesteding/dagbehandeling GGZ

Voor mensen met een psychische of psychiatrische problematiek die vervoer nodig hebben. Dit vervoer wordt afgegeven in combinatie met dagactiviteit GGZ.

12. HH protocol

Maaltijdverzorging: broodmaaltijd, warme maaltijd

Maaltijdservice en kant en klaar maaltijden zijn algemeen gebruikelijk en gaan altijd voor.

Uitgangspunt is dat een maaltijdservice beschikbaar en betaalbaar is voor belanghebbende. Indien belanghebbende een andere mening is toegedaan, dan is het aan belanghebbende om aannemelijk maken dat hij de maaltijdservice financieel kan dragen

Broodmaaltijd bereiden: broodmaaltijd klaarzetten, tafel dekken en afruimen, koffie/thee zetten en afwassen, met de machine of handmatig.

Wat betreft de warme maaltijd vallen hieronder: eten bereiden (voorbereiden en koken) tafel dekken en afruimen, afwassen en opruimen plus opslaan en beheer levensmiddelenvoorraad.

Voor de broodmaaltijd kan per keer voor maximaal 15 minuten, voor de warme maaltijd per keer maximaal 30 minuten worden toegekend.

Zijn er kinderen jonger dan 12 jaar dan kan per keer 20 minuten extra worden toegekend.

Per dag kan het dus gaan om 2 broodmaaltijden en 1 warme maaltijd, waarbij de variatie kan liggen tussen 60 minuten en 120 minuten.

Licht poetswerk in huis, kamers opruimen

Hieronder vallen de volgende activiteiten:

Indien geen maaltijdvoorziening is geïndiceerd: afwassen, handmatig maximaal 15-30 minuten per keer, machine in- en uitruimen maximaal 10 minuten per keer.

Opruimen, stof afnemen, bedden opmaken en wekelijkse beurt interieur; dit is afhankelijk van de grootte van de woning en de specifieke kenmerken van de gezinssamenstelling en bedraagt maximaal 15 tot 40 minuten per keer.

Bij kinderen onder de 12 jaar, bij ernstige beperkingen in armen en handen die leidt tot extra rommel kan meer tijd worden toegekend. Dit geldt alleen voor de kamers die in gebruik zijn en uitgaande van een woning niveau sociale woningbouw. Extra toegekende tijd in principe maximaal 3 maal per week 20-30 minuten.

Totaal betekent dit minimaal 60-90 minuten, maximaal 180 minuten.

Zwaar huishoudelijk werk

Hieronder vallen: stofzuigen, schrobben, dweilen, soppen van sanitair en keuken, bedden verschoneren, opruimen huishoudelijk afval.

Omvang bij een eenpersoonshuishouden en een huis met 2 kamers maximaal 1 x 3 uur per 14 dagen, of 90 minuten per week, Bij een meerpersoonshuishouden en een huis met meer dan 3 kamers geldt de omvang van maximaal 3,9 uur.

In grote woningen met een hoge bezettingsgraad, bij een hoge vervuilingsgraad (door de situatie, niet door verwaarlozing) bij COPD- problematiek in een gesaneerde woning, bij aanwezigheid van jonge kinderen kunnen extra uren, afhankelijk van de situatie, worden toegekend. Verzorging huisdieren wordt meegenomen en niet extra geïndiceerd.

Verzorging kleding/linnengoed

Hier wordt onder gerekend: sorteren en wassen kleding met behulp van een wasmachine, centrifugeren, ophangen en afhalen of was drogen in droger, vouwen, strijken en opbergen, ophangen/afhalen wasgoed.

Hiervoor wordt bij 1 persoon maximaal 60 minuten per week toegekend, bij 2 personen maximaal 90 minuten per week.

Meer per week: bij kinderen onder de 16 jaar 30 minuten per week extra, bij bedlegerige personen 30 minuten per week extra, bij extra wassen door overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies etc. 30 minuten per week extra. Bij huishoudens met kleine kinderen kan tot maximaal 3x per week wassen worden toegekend, in andere situaties wordt uitgegaan van éénmaal per week.

Organisatie van het huishouden

Hiertoe worden gerekend opvang en/of verzorging van kinderen/volwassen huisgenoten (anderen helpen met zelfverzorging) en anderen helpen bij het bereiden van maaltijden.

Het gaat hierbij om een ouder die tijdelijk niet in staat is de ouderrol op zich te nemen.

Totaal omvang tot maximaal 40 uur per week aanvullend op de eigen mogelijkheden, te besteden aan wassen en aankleden, hulp bij eten en/of drinken, maaltijd voorbereiden, sfeer scheppen, spelen, opvoedingsactiviteiten. Kinderopvang is voorliggend.

Meer of minder kan worden geïndiceerd vanwege het aantal kinderen, de leeftijd van de kinderen, de gezondheidssituatie, het functioneren van kinderen/huisgenoten, aanwezigheid gedragsproblematiek, samenvallende activiteiten.

Dagelijkse organisatie van het huishouden

Administratieve werkzaamheden, organiseren, plannen en beheren van middelen.

Indien hier aanleiding toe bestaat kan hier maximaal 30 minuten per week voor worden geïndiceerd.

Hiervan kan worden afgeweken bij communicatieproblemen, kinderen onder de 16 jaar of andere tijdvrugnende huisgenoten, of psychosociale of andere problematiek bij meerdere huisgenoten.

Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen

Hieronder kan ook observeren vallen, evenals formuleren doelen met betrekking tot huishouding,

helpen verkrijgen, handhaven structuur in het huishouden, helpen verkrijgen/handhaven

zelfredzaamheid t.a.v. budget, begeleiden ouders bij opvoeding (beperkt en in combinatie met andere onderdelen) en begeleiding kinderen.

Omvang maximaal 30 minuten per week.

Advies, instructie, voorlichting (AIV) gericht op het huishouden

Instructie omgaan met hulpmiddelen, instructie licht huishoudelijk werk, instructie textielverzorging, instructie boodschappen doen.

Maximaal 30 minuten per week. In 3x per week maximaal 6 weken. Bij communicatieproblemen kan meer tijd worden geïndiceerd.

13. Protocol bij bouwkundige aanpassing

1. *Vaststellen programma van eisen*

Nadat de aanvraag is ingediend wordt een indicatie gesteld, waarbij de consulent Wmo of een externe adviseur een programma van eisen voor de goedkoopst adequate woningaanpassing opstelt. De hoogte van het Pgb of de financiële tegemoetkoming wordt vastgesteld op grond van de standaardprijslijst verkorte procedure woningaanpassingen. Wanneer de standaardprijslijst niet van toepassing is wordt de woningeigenaar bij brief verzocht om op basis van het programma van eisen twee offertes in te dienen, alsmede zijn instemming te geven met de woningaanpassing.

Bij een aanpassing onder de €1000,- wordt 1 offerte opgevraagd.

Bij een aanpassing tussen de €1000,- en €25.000,- wordt 2 offertes opgevraagd.

Bij een aanpassing boven de €25.000,- wordt 3 offertes opgevraagd, waarvan 1 offerte bij een aanbieder buiten de gemeente.

2. *Goedkoopst adequaat*

De consulent of de bouwkundig medewerker Wmo beoordeelt welke offerte de goedkoopst adequate oplossing biedt en welke bouwofferte in aanmerking komt voor het verlenen van een financiële tegemoetkoming of als basis geldt voor het vaststellen van het Pgb.

3. *Het college geeft toestemming*

Het college geeft vervolgens toestemming voor de woningaanpassing, op voorwaarde dat niet reeds zonder toestemming een begin is gemaakt met de werkzaamheden waarop de financiële tegemoetkoming of het persoonsgebonden budget betrekking heeft. Bij de dure woningaanpassingen en bij verstrekking van een Pgb ontvangt de aanvrager een beschikking met een voorlopige toekenning. Na gereedmelding en indien van toepassing controle van de woningaanpassing, wordt de voorlopige toekenning omgezet in een definitieve toekenning. De financiële tegemoetkoming of het Pgb wordt achteraf uitbetaald.

4. *De eigenaar voert uit*

De woningeigenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de woningaanpassing conform het programma van eisen.

5. *Het college controleert*

Het college verleent, indien van toepassing, slechts een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming voor een woningaanpassing indien de door hen aangewezen personen toegang is verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt verricht. Controle vindt in beide gevallen achteraf plaats.

De genoemde personen moeten ook inzicht krijgen in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing en de gelegenheid krijgen de woningaanpassing te controleren.

6. *Uitbetaling aan de woningeigenaar en gereedmelding*

De financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald aan de woningeigenaar.

Terstond na de voltooiing van de werkzaamheden, uiterlijk 15 maanden na het verlenen van toestemming voor het aanpassen van de woning, verklaart diegene aan wie de financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald (de woningeigenaar) aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid (de gereedmelding).

De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

- a. Er mag niet reeds voorafgaand aan de beschikking een begin worden gemaakt met de uitvoering van de werkzaamheden waarop de financiële tegemoetkoming betrekking heeft, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het college;
- b. Aan door het college aangewezen personen wordt door de eigenaar of huurder toegang verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt aangebracht;
- c. Aan de onder b. genoemde personen wordt inzicht geboden in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing;
- d. Aan de onder b. genoemde personen wordt gelegenheid geboden tot het controleren van de woningaanpassing;
- e. Terstond na de voltooiing van de werkzaamheden doch uiterlijk binnen 15 maanden na het toekennen van de financiële tegemoetkoming verklaart de gerechtigde van de financiële

- tegemoetkoming aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid conform het programma van eisen (PvE);
- f. De gereedmelding is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van de financiële tegemoetkoming;
 - g. De gereedmelding, gaat vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorzieningen is voldaan aan de voorwaarden waaronder de financiële tegemoetkoming is verleend. Alle rekeningen en betalingsbewijzen worden bijgevoegd.

Opstalverzekering.

Bij het vergroten van de woning wordt er van uitgegaan dat de eigenaar van de woning zijn opstalverzekering aan de hogere herbouwwaarde van de woning aanpast.